

FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 FENEG. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKOZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERES — MEGJELNIK HETPÓ KIVÉTELEVEL MINDEN NAP, KIADÓ A NEGEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELKÖZMÖLTETŐ: FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJLEL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Tout égal

Emlékszik-e ön még, polgártárs, a nagy magyar államférfira, Tomcsányi Vilmos Pálra, aki a kurzus hajnalán őrizte az ország pecsétjét és törvényeket szabott az ön bőrére? Ő volt a botbüntetés igazságügyminisztere s bár ezzel jogtörténeti halhatatlanságot szerzett nevének, a hálátlan kor mégis elejtette őt, szerencsére puhára, hogy a csontja ne törjék. — Szerencsére, mert ha esetleg mint miniszter nem jól szuperált is, most egyszerű képviselői minőségében nagy szolgálatot tett a kormánynak és az országnak. Megállapította, hogy az ön gazdasági helyzete, polgártárs, közel sem olyan rossz, amilyennek gondolni s olykor mondani is méltóztatik. Rágalom, hogy itt gazdasági válság van, ilyen csak a rossz hazafiak állítanak, de a jó hazafi ebből nem hisz el egy szót se. Ezt mondta a volt igazságügyminiszter s ez olyan igazság volt, hogy a kormány egyszerre megnyugodott tőle s örömeiben elnapolta a Házat. Remélhetőleg az ország is megnyugodott, mikor ilyen illetékes helyről hallotta, hogy neki semmi baja sincs s rájött arra, hogy ha T. V. P. ki nem nyitja a szemét, rut misztifikációknak esett volna áldozatul. Mert ugyebár tényleg nem igaz, mintha itt nem lenne pénzük az embereknek. Nem igaz, hogy itt mértéktelen nyomoruság van. Nem igaz, hogy itt megállt a vérkeringése iparnak, kereskedelemnek, gazdasági életnek. Nem igaz, hogy itt öngyilkosságra kergeti az embereket a kétségbeesés és a reménytelenség. Ez mind csak szemfényvesztés, annak a pár elvetemedett liberális mohikánnak a trükkje, aki nem ajánlotta még fel a skalpját a kurzusnak megfelelő meleg paróká ellenében.

Ezek után feltételezzük, hogy ön, polgártárs, szintén jó hazafi s ha adott esetben nem is egészen ingadozás nélkül jut elhatározásra, hogy melyik oldalra adja a voksát célszerűségi tekintetből, arra mégis csak le meri tenni az esküt, hogy az országnak is jól megy és önnek is jól megy. S feltesszük azt is, hogy mielőtt ön elhatározná magát az ország koporsóforgalmának önzetlen fellendítésére, persze világáért sem gazdasági okból, hanem mondjuk szerelmi bánatból, avagy a budhista hittérítők tévnanai következtében — feltesszük, hogy önnek is van addig 10, vagy 20 fillérje esti, vagy reggeli újság vásárlására. S ha ön jó idegzeti, fegyelmzett ember, amit a jelen viszonyok között igazán el lehet öntől várni, akkor bizonyosan a lapok politikai híreivel is deklatálni szokta magát. Talán még azt is méltóztatott olvasni, hogy Friedrich István mivel fenyegette meg a hatalmasokat T. V. P. közmelegnyugvást keltő nyilatkozata után. Azt mondta Friedrich, hogy a jelenlegi viszonyok között az ellenzéknek megfontolás tárgyává kell tenni, nem jobb lenne-e kivonulni a parlamentből és magára hagyni a többséget a felelősséggel együtt. Mert úgy látszik, hogy ebben az országban már minden mindegy, tout égal s miért vállaljon felelősséget az elkerülhetetlen katasztróféért az is, aki hasztalan kísérlete meg az elébe állást? A passzivitás legalább a felelősség aló! mentesít, mondta Friedrich István s azt szeretnénk megtudni, hogy mit szól ön ehhez, polgártárs?

Hiszen lehet, tisztelt polgártárs, hogy önnek nem olyan komoly politikus Friedrich István, mint Bethlen István, vagy Bud János, vagy Wekerle Sándor. De ha Friedrich még mindig tényleges miniszter lenne, nem pedig csupán nyugalmazott minisztereinök, akkor éppen olyan komoly politikusnak tartaná, mint az aktív kegyelmes urakat, mert ön, polgártárs, avégre van a földön, hogy mindig azokat ismerje el komoly politikusoknak, akik pillanatnyilag a hatalom husosfazeka mellett ülnek. Friedrich István ugyan, akit ön szin-

tén tekintett valaha a haza hajnalcsillagának, most nincsen felül, de azért nem lehet letagadni, hogy szokott okosan is beszélni, mióta tanult a saját kárán. T. V. P. is ilyen, ő is a zenitől került a nadirra és ő is azt jelentette ki pár héttel ezelőtt, hogy ma már az ő álláspontja is a „tout égal”, a minden mindegy. Ő csak azt tudná megmondani, hogy mit kellett volna másképp csinálni az utolsó tíz év alatt, de hogy most csináljon valamit, arra nem kapható. Itt úgy el van rontva minden, hogy bolond lenne, aki felelősség mellett vállalni merné a rendcsinálást. Ugyanabban az időben tett ilyen nyilatkozatot Daruváry Géza is, aki szintén a kurzus kegyelmes urából lett a „tout égal” passzív embere. S a volt kegyelmesek, úgy látszik, iskolát csinálnak. Most már a főváros közgyűlési ellenzéke kebelében is felvetődött a gondolat: nem volna-e okosabb félreállni? És ez a hangulat valószínűleg gyorsan terjedni fog az egész országban. Mert mit ért el az ellenzék akár az országos, akár az ellenzéki politikában tízéves harcai közben?

Kiharcolt valamit? Megakadályozott valamit? Csak az alkotmányosság látszatát szállította spanyolfal gyanánt a többségi párt abszolútizmusának. Használ valamit az ellenzék az országnak, ha tovább is hajlandó lesz erre a szívessegre? Szébb lesz a halál a közös hajótörésben, vagy okosabb a gyáva visszavonulás, amely erőket ment meg az eljövendő nagy bójt utánra?

Nagy probléma ez, polgártárs, de igaza van, ha vállat von rá és ásitva azt mondja, hogy ez a politikusok dolga. Most már az, mert ön a maga részéről megoldotta. Okos polgári józansággal, amelyet minden szavazásnál tanusított. Szereti, ha van egy kis ellenzék, amelyik lármázik ön helyett, de gondosan óvakodik attól, hogy visszhangja legyen az ellenzék szavának és a maga súlyával adjon neki nyomatókat. Befelé neki tapsol, mikor senki sem látja, de kifelé a hatalmat élteti. Mindig azt, amelyik éppen van.

Bizony, polgártárs, magára vessen, ha itt már minden mindegy, ha itt már az életünk, a sorsunk, a jövőnk, a kenyérünk — tout égal.

Megkezdődött Anglia, Amerika és Norvégia vetélkedése a Déli Sark birtokáért

Gran norvég őrnagy metsző gunnyal nyilatkozik Byrd kapitány legutóbbi expedíciójáról — A fantázia szüleményeinek bélyegzi Gran őrnagy Byrd szenzációs jelentéseit

Oslo, december 3. A délsarki kontinens birtokjoga körül felmerült angol-amerikai vitába most már a norvégok is beavatkoztak. Norvég részről erősen hangsúlyozzák, hogy a birtokjog kérdése körül minden vita hiábavaló, miután ezt a kérdést már régen eldöntötték.

A délsarki kontinens norvég terület, miután a Déli Sarkot norvég kutató, Amundsen fedezte föl elsőnek.

Amundsen kitűzte a norvég zászlót a Sarkon és erről levelben is értesítette a norvég királyt.

Scott kapitány később meg is találta ezt a levelet és magához vette. A levél nála is maradt egészen haláláig.

Midőn a tragikus véget ért angol kapitány holttestét megtalálták, a levél is előkerült.

Gran norvég őrnagy, Scott kapitány egyik bi-

zalmas barátja, aki maga is részt vett Scott délsarki expedíciójában, majd később a Scott kapitány felkutatására kiküldött segélyexpedícióban is, metsző gunnyal nyilatkozik Byrd délsarki expedíciójáról.

Byrd kapitány különböző szenzációs jelentéseit a fantázia szüleményének mondja.

Gran őrnagy már júliusban kissé különösnek mondotta Byrdék jelentését, hogy a sarki tengergen óriási bálnákkal találkozott, amelyeknek kardszerű csőrük van. Byrdék jelentése azt állította, hogy

ezek az óriási bálnák a jég alatt élnek, de ha szákmányt szagolnak, kardszerű csőrükkel átvágják a jeget és felszínre törnek.

Byrd egyik jelentésében arról is említést tesz, hogy a kardszerű bálnák megtámadták az expedíciót. Gran őrnagy emlékeztet arra, hogy Byrd szenzációs felfedezésének tudományos

ellenőrzése során az óriási kardbálnákból egyszerű kis kardhalak lettek, amilyenek mindegyik láthatók az óceánokban. Még szekeptikusabban és gunyosabban nyilatkozik Gran őrnagy azokról az állítólagos 4-5000 méter magas hegyekről, amelyek párkánszerűen övezik a Déli Sarkot.

Byrd kapitány állítólag ötezer méter magasságban repült át a hegyparány fölött, amivel szemben Gran őrnagy azt állítja, hogy ezek a gleccserhegyek éppúgy a mesék birodalmába tartoznak, mint a kardcsőrű bálnák.

Gran őrnagy ezután sorra kritizálja Byrd jelentéseinek többi pontját. Véleménye szerint csodaszámba menne, ha Byrd ezredes tényleg látta volna azt a két zászlótartót, amelyet Amundsen és Scott husz évvel ezelőtt kitértek a Déli Sarkon. A két zászlórúd egészen primitív fadarab, amely husz év alatt minden bizonytalansággal eltűnt az örök hóban. Ha a zászlórúd meg is maradt volna, repülőgépről még ebben az esetben sem lehetett volna észrevenni őket a vakító hóban. — Byrd most azt állítja, hogy tisztán látta ezt a két rudat. Ha a zászlórúd meg is maradt, ellenőrzésképpen mindenesetre kívánatos volna — mondja Gran őrnagy —, ha Byrd ezredes pontosan megadná a két zászlórúd pozícióját.

Gran szerint különben a Déli Sarkvidéken semmiféle hegység sincsen.

Nagyon jól ismeri a sarki tájat s ha akad is helyel-közzel kisebb magaslat, azok az óriási hegyek, amiket Byrd látni vél, csak az amerikai fantázia túltengésének tulajdoníthatók. Midőn visszatértünk a Scott-expedícióról — mondja végül Gran őrnagy —, valamennyien azon voltunk, hogy az egész utat akár motorkegypárral is megtehetjük volna. Vannak ugyan hasadékok a jégben, ezeket azonban könnyű kikerülni. Nagyjában véve a Déli Sarkvidék egyenletes lapos síkság.

London, december 3. A nyilatkozatot, melyben Gran őrnagy kétségbevetta Byrd kapitány délsarki bejelentéseinek hitelességét, Londonban óriási érdeklődéssel fogadták.

Nem tartják lehetetlennek, hogy a polémia körül, mely ebben a kérdésben kifejlődött, a végén ugyanolyan botrány fog kibrobbanni, mint amely annak idején Cook és Peary harcát tette világszerte ismeretessé.

Akkor tudvalevően ez a két sarkutazó vállalta egymást azzal, hogy nem volt az Északi Sarkon, csak hamis jelentéseket közöl a felfedeztetlen területekről. Hogy Peary ott volt-e, az később sem derült ki teljes bizonyossággal, de hogy Cook a felfedezést csak költötte, azt később ő maga is elismerte. Cookot egyébként később egyszerű büntettek, szélhámosságok miatt börtönbe vetették és csak nemrég került ki fogságából.

Gran őrnagy ugyan nem mondja határozottan, hogy szerinte Byrd nem volt a Déli Sarkon, inkább csak céloz erre és azzal gunyolja a kapitányt és társait, hogy rémlátomásai voltak.

Angliában azonban nagy hajlandóságot mutat a közvélemény arra, hogy Gran megjegyzéseit úgy értelmezze, mint a Byrd-féle expedíció sikertelenségének bizonyítékát.

Tudvalevő ugyanis, hogy Anglia és Amerika között nagy háborúság folyik a Déli Sark annektálásáért és a most megnyilatkozott norvég álláspont mindenesetre az angol aspirációkat támogatná az amerikaiakkal szemben, mert ebben az esetben

a két régebbi annektáló hatalom — az angol és a norvég — fogna össze az új: az amerikai ellen.

Hogy ennek az izgalmasnak ígérkező sajtópolémianak milyen további állomásai lesznek, azt nem lehet egyelőre tudni, de bizonyos, hogy nagyon érdekes és meglepő leleplezések, vagy tudományos viták kerekedhetnek még ki az angol, a norvég és az amerikai sarkkutatók harcából.

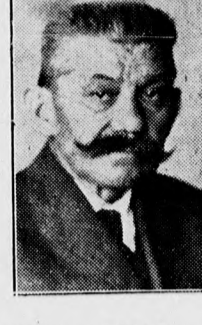
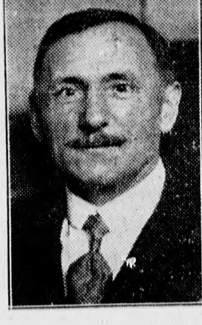
R. Byrd (X), aki átrepülte a Déli Sarkot, kísérelővel a sarkrepüléskor.

Névnapi ajándékok

Necaisserek, manikűr és fésűkzetták, retik üllök, pénzfárcák mono, rammal

Feuermann

böröndösnél, Piac u 26-28. (Gambirinus passagó)

Debrecen város újonnan megválasztott tisztviselői. Váry Szabó Tibor építészmérnök. Kiss Ernő irattárnok, Kiss Kálmán közgyám, (A Debreceni Független Ujság felvétele.)
Iklódy János kiadó, Versényi Györgyné irodatiszt. Baltazar János irodaségédítiszt.

Az OMIKE Menza bál irodája megkezdte működését

Hatalmas tempóban folynak az OMIKE MENZA BÁL előkészületei. Az előkészítés nagy arányait és a közérdeklődés hatalmas méretét tekintve a MENZA BÁL valóban az elkövetkező bál szalon legimpozánsabb be-köszöntője lesz. Az előkészítésen nagyszámu agilis bálrendezőseg dolgozik és most már kezd kialakulni a pompás multság képe. Éppen ideje is már, mert hiszen alig másfél hét választ el bennünket december 14-től, a bál időpontjától.

December 14-én, a jövő hét szombat este-én világvárosi esemény színhelye lesz az Arany Bika diszterme, amely már olyan sok szép bált látott falai között.

A bálon a zenét Kiss Béla országoshírű zenekara és egy elsőrangú jazzband fogja el-látni. A művészi ízléssel kidolgozott és a modern nyomdatechnikai legújabb vívmányainak igénybevételével készített meghívók szétkül-dése már folyamatban van. Éppen erre való tekintettel a bálrendezőseg elhatározta, hogy megnyitja a báliródat.

A báliróda az Arany Bikaépületben van a félemelet 13. számú helyiségében, be-jérát József királyi herceg uccai oldalon a trafiknál.

A rendezőség tagjai minden délután fél 3-tól 4 óráig teljes permanenciában vannak itt és várják a közönség óhajait. A bálrendezőseg tisztelettel kéri azokat, akik talán tévedés-ből, avagy tehnikai okokból még nem kapták meg meghívójukat, sziveskedjenek azt a bál-irodában bejelenteni, ahonnan az expedialást pontosan eszközölni fogják. A hírek szerint a MENZA BÁL-ra erősen készül egész Debrecen, sőt még a vidék előkelő társadalmá is. Már igen sokan jelentették be megjelenésüket Szabolcsból és a környező megyékből. Valoszinu, hogy fővárosi vendégek is érke-znek le erre az alkalomra, főként azokból a körökből, amelyek résztvevő figyelemmel ki-sérik az OMIKE főiskolai hallgatók csoportjá-nak biztató működését.

— PERCEL műtermében (Szent Anna uccai városi bérház) Takarékoság köny-vecskéire hat havi hitelle készíttethet mű-tájképeket, interiőröket.

3

KARÁCSONYI ZENEALBUM MEGJELENT

Bárd, Nádor, Rózsavölgyi-féle tele szabbnél-szebb zeneszámokkal, slágerekkel. Egy-egy kötet ára csak 6 pengő.

Ha külön vennénk meg a magában foglaló zeneműveket 60-80 pengőbe kerülne egy-egy album kottája, így csak tizedrészebe.

Kaphatók Hegedüs és Sándor rt. zeneműkereskedésében

Telefon 54. — Ferenc József ut 34. szám.

Őrizetbe vették az állásától felfüggesztett Pivnyik Gyula Nyiregyháza városi főszámvevőt

Jelentette a Debreceni Független Ujság, hogy a nyiregyházi városházán szigorú viz-gálatot indítottak két megtévedt tisztviselő visszaélésének tisztázása végett. Ez a vizsgálat, amelyet a két tisztviselő és pedig Pivnyik Gyula főszámvevő és az időközben tragikus körülmények között elhalt Batta Zoltán házipénztári ellenőr felfüggesztése előzött meg — ezidőszent is folyamatban van és meglepő fordulathoz vezetett. Az állásától fel-

függesztett Pivnyik Gyula városi főszámvevőt ugyanis, értesülésünk szerint, hétfőn este elő-zetes letartóztatásba helyezték. A letartóztatás a városházán folyamatban levő vizsgálatból kifolyólag történt, amely a bűnvádi útra is át-terelődött. Ilyen körülmények között a rend-őrség már szombaton a Diadal-étteremben őrizetbe vette Pivnyik Gyulát, akit hétfőn dél-után kísérték át az ügyészség fogházába.

Ma, szerdán délután nyitja meg Szele György ref. lelkész a Volt Iskolatársak Szövetségének kiállítását a Kollégiumban

Ismételten felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét a Volt Iskolatársak Szövetségének ma d. u. 4 órakor megnyitott kiállítására. Le-gyen ott mindenki, akit a művésziesen szép és értékes munkák érdekelnék és vásároljon mindenki, aki örömet akar szerezni a szorgal-mas, vagy szegénysorsu dóczista növendékek-nek.

A kiállítás naponta d. e. 10-től 1-ig, d. u. 3-tól 7-ig lesz nyitva. Belépődíj 20, diákoknak 10 fillér.

Délutánonként a buffethen zene lesz. Az is-kolákat ezuton is kéri a vezetőség, hogy nö-vendeikeiket a délelőtti órákban a kiállításra 10 filléres belépődíj mellett elvezetni sziveskedje-nek.

A fővárosi törvényszék egy évi börtönre ítelt egy házasságközvetítőt egy „gyors-házasság” lebonyolítása miatt

Budapest, december 3.
Faragó Jenő házasságközvetítő állott ma a büntetőtörvényszék előtt. Székely Endre dr. törvényszéki egyesbíró tárgyalta egy családi ügyét, amelyet a vádirat szerint 1927 márciusában követett el.

Faragó egy hirdetést tett közzé, mely sze-rint egy előkelő földbirtokos keres házasság céljából egy elvált, vagy özvegy assz-onyit.

Vér Julianna elment Faragóhoz, aki rábeszélte őt, hogy kössön egy ugynevezett „gyors há-zasságot”, ami abból áll, hogy a felek a há-zasságkötés után néhány nap múlva elválnak.

Faragó bemutatta Vér Juliannát Fuchs Alajos rokkant, idegbeteg embernek.

A házasságkötés céljaira és iratok beszerzé-sére

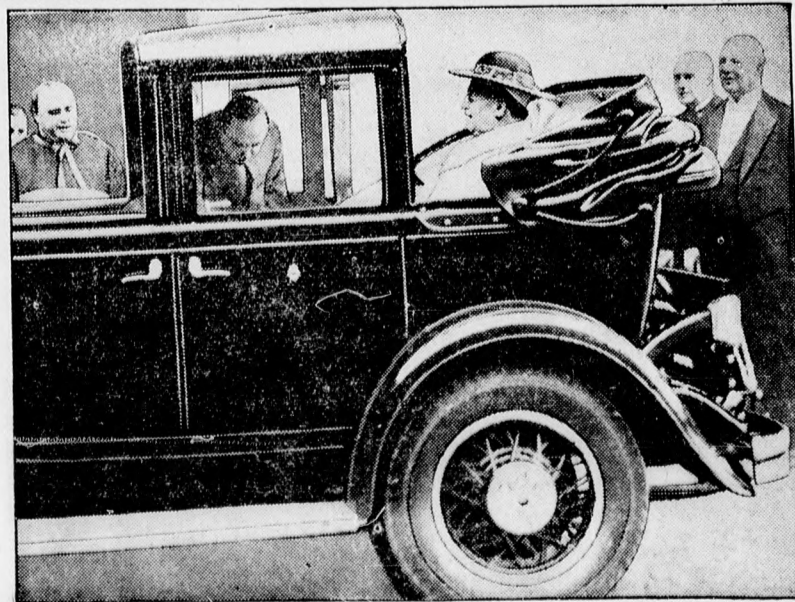
Faragó Vér Juliannától 1640 pengőt kapott s a házasságkötés meg is történt. Amikor az-után a válásra került volna a sor,

Fuchs Lajos nem akart válni, sőt apróbb összegekkel meg is zsarolta Vér Juliannát, megfenyegetve, hogy a munkahelyén nagy botrányt rendez.

Ez az állapot körülbelül egy évig tartott. Vér Julianna sehogysem tudott szabadulni Fuchs Alajostól, mire Faragó tanácsára feljelentést tett a rendőrségen. A rendőrség Faragó szere-pét nem látta teljesen tisztázottnak és ezért vád alá is helyezte az ügyészség.

Faragó Jenő a mai tárgyaláson azzal véde-kezett, hogy

Vér Julianna azzal a mesével kereste fel, hogy Erdélyben gazdag örökség vár rá. Az örökséget azonban csak úgy kaphatja kézhez, ha mint elvált asszony szerepel.

Pius pápa új autóján először hagyja el a Vatikán területét.

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásárló

25 szelvény és 1 pengő

276 KOLCSÓN KÖNYVTARÁT

Vér Julia kérésére azután közvetítette a há-zasságot.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság hűnösnek mondta ki Faragó Jenőt család vét-ségében és ezért egyévi börtönbüntetésre és 1400 pengő kártérítésre ítélte.

Ada Sari opera áriája

Ada Sari december 5-iki hangversenye iránt nem csak Debrecenben, hanem vidéken is óriási az érdeklődés. A debreceni közönség iránti szeretetből gyönyörű és hatalmas mű-sort hozott. A műsoron a legszebb opera-áriák szerepelnek francia, orosz és olasz ope-rákból, többek közt a Traviata nagyáriája. Ezenkívül a dalirodalom legszebb gyöngyeit vette föl műsorába. A közönség köréből meg-nyilvánult óhajra Strausz Donau-valcerjét is el fogja énekelni. A kíséretet dr. Hercz Ottó látja el.

Ada Sari a ma déli gyorsral érkezik Deb-recenbe, mert debreceni nagyszámu tisztelői körében is akar egy napot tölteni.

Pénteken lesz a Vitézi Diszhangverseny

A Tiszántul társadalmi és kulturális életének igazi kimagasló ünnepe lesz a Vitézi Diszhang-verseny, amely december 6-án, pénteken este fél 9 órakor veszi kezdetét az Arany Bika szálloda nagytermében. Mint a jegyelővételtől megállapítható, a Kormányzó ünneplésére ren-dezett estélyen részt fognak venni a katonai és polgári társadalom összes kiválóságai s a diszhangverseny, mint látványosság is rend-kívül ragyogónak ígérkezik. De biztosítja az est sikerét a magas színvonalu művészi pro-gram is, amelynek során, mint arról már több ízben megemlékeztünk, Debrecen legkitünőbb művészi reprezentánsai szerepelnek, míg az ünnepi beszédet dr. Hadházy Zsigmond főispán mondja.

Tekintettel a széleskörű érdeklődésre, aján-latos a jegyekről idejekorán gondoskodni. A jegyek meghívó nélkül is kaphatók. Hat szem-élyes páholy 16 pengő, 4 személyes páholy 12 pengő, I. r. ülőhely 3, II. r. 2, III. r. ülő-hely 1 pengő. Állóhely 50 fillér.

Ma, szerdán van a Kollégiumi Diákszövetség összejövetele

A december havi összejövetel ma, szerdán tartja a kollégiumi diákszövetség délután 6 órakor a megszokott helyen, az Angol Király-nő különteremben. Az összejövetelre vidékről is többen ígérkeztek, hogy az öreg kollégium-hoz, mint második édesanyához való tarto-zandóságukat ilyen módon is kimutassák. Az életben meg vannak a társadalmi és felekezeti különbségek, de a kollégiumi diákszövetségben nincsenek meg, ezt bizonyítja az is, hogy összejöveteleket társadalmi és felekezeti kül-lönség nélkül szokták felkeresni a volt diá-kok. Hiába, aki egyszer a kollégiumban járt iskolába, az a kollégiumot nem tudja elfelej-teni soha. A ma délutáni összejövetelen Csobán Endre főlevéltárnok folytatni fogja a prepa coetus életéből vett ismertetéseit. Dr. Szeremley Béla főgimnáziumi tanár egy, a XIX. század elején keletkezett diák versgyű-jteményt ismertet, melyben igen szellemes dol-gok vannak a „kökemény” brügöröl, melyet nem tud a tudós meghatározni, hogy vajjon az állatok, növények, vagy ásványok orszá-gába tartozik-e. Ferenc császár orráról, a mó-kusról, a kostáról, melyek mind érdekes diák-emlékek. Vitéz dr. Romsik Jenő pedig Tukas Lajos nyírmeggyesi ref. lelkész visszaemléke-zéseit olvassa fel, aki már felkereste a szö-vegséget humoros és megtörtént diákhistóriák leírásával. Az elnökség reméli, hogy a tagok most is oly számosan fogják felkeresni az összejövetelt, mint tették a multban.

Írógépgyár

solvens vidéki cégekkel keres összekötte-tést, újtypusú, tis ta acélból készült, hor-do-zható formájú, de standard írógép erős-ségével épült 3 számú Merz írógép egyedárusítására.

Organisátor: Lukács Rezső, Budapest, V., Bálvány ucca 26.

1929 d...
Dr. Fritz...
bebizosito...
életb...
Egy év...
receni...
Kedden...
vényszék...
fiatalember...
miatt emel...
jelent a R...
vásárolt eg...
egy irást...
akkor még...
lalja érte a...
apja aláír...
írógép vás...
nyert a vád...
tánt, aki m...
börtönre it...
A püsp...
Anna u...
sét jel...
Kedden...
okozva rob...
sel a püspö...
városi bérh...
lentették, h...
szerecsére...
ménytüz v...
ereszkedő...
uccán járól...
Betörök...
uccai p...
még...
A debrec...
dél előtt, h...
tak a Szech...
műhelyben...
Lajos.
A betörő...
kásoknak...
A rendő...
totta a ny...
szemlét, de...
készséget ki...
törést csak...
rős volt a...
bert kihall...
desen kéze...
Schafiner...
életének 27...
4-én délelő...
templomban...
tartandó gy...
töbe. A ten...
rendezi.
Vasik Józ...
Temetése...
Csillag ucc...
kath. egyh...
szentelés...
A temetést...
Kodós Ma...
halt, temet...
Csapó kert...
től, a róm...
a Kossuth...
Károly és...
Kerti...
kalmi csop...
nál készit...
tényképsz...
lelon 12-4

Dr. Fritz Gutmann-Schwedt fogorvos, akit azal vádolnak, hogy feleségét magas összegre bebiztosította, azután megfojtotta, hogy az életbiztosítási díjhoz hozzájusson.

Egy évi börtönre ítélte a debreceni törvényszék Turánszky Zoltánt

Kedden délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék Thuránszky Zoltán debreceni fiatalember bűnyegét, aki ellen okirathamisítás miatt emeltek vádat. Thuránszky tavaly megjelent a Remington írógépkereskedésben és vásárolt egy hordozható gépet. Bemutatott egy irást, amelynek értelmében edesapja, aki akkor még tanár volt az iparisiskolában, vállalja érte a gép részleteinek kifizetését. — Az apja aláírása hamis volt és nem is tudott az írógép vásárlásáról. A tárgyaláson igazolást nyert a vád és ezért a bíróság Thuránszky Zoltánt, aki már többször volt büntetve, egy évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

A püspöki palota és a Szent Anna uccai városi bérház égését jelentették kedden este a tűzoltóknak

Kedden este öt órakor nagy riadalmat okozva robbantak a tűzoltók teljes felszereléssel a püspöki palotához és a Szent Anna uccai városi bérházhoz. A lakományában telefonon jelentették, hogy ég a két palota. A tűzoltóknak szerencsére nem akadt dolguk. Egyszerű kéménytűz volt a két palotában, amelyet a leereszkedő nagy ködben tetőtűznek néztek az uccán járók.

Betörők jártak egy Széchenyi uccai pékműhelyben és ellopták még a munkások ruháit is

A debreceni rendőrségnek jelentették kedden délelőtt, hogy az elmúlt éjszaka betörők jártak a Széchenyi ucca 49. szám alatt levő pékműhelyben, amelynek tulajdonosa Brunner Lajos.

A betörők a műhelyből ellopták a munkásoknak ruháit és sok kenyeret, süteményt.

A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást, megtartották a helyszíni szemlét, de áruul nyomot nem találtak. Azt kétséget kizárólag megállapították, hogy a betörést csak az követhette el, aki nagyon ismerős volt a helyszínen. A detektívek több embert kihallgattak már s valószínű, hogy rövidesen kézrekerül a pékműhely betörője.

Gyászrovat

Schafiner Gyuláné szül. Lente Gabriella életének 27. évében elhunyt. Temetése e hó 4-én délelőtt 11 órakor lesz a Kossuth uccai templomban, a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Kossuth uccai temetőbe. A temetést „Dankó” temetkezési vállalat rendezi.

Vasik Józsefné szül. Nagy Mária élt 51 évet. Temetése e hó 4-én délután 3 órakor lesz a Csillag ucca 13. sz. gyász háztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után a Szentanna uccai temetőbe. A temetést Fehértől tem. vállal. rendezi.

Koós Mariska életének 22-ik évében meghalt, temetése e hó 5-én délután 3 órakor lesz Csapó kert. Vasuti sor 11-ik számú gyász háztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési vállalat rendezi.

Kerti lényképfelvételket családi és alkalmi csoportfelvételeket telefonhívásra házánál készít Iztéses kivitelben NAGY IBOLYA lényképezési műterme, Rákóczi u. 35. sz. Telefon 12-00.

Dr. Vásáry István polgármester és neje vendégeik társaságában hallgatják a Városi Dalegylet tisztújító közgyűlés estjén adtak.

Egy örült olasz munkás vérfürdőt rendezett Marseille uccáin

A felháborodott tömeg agyonverte a tébolyodott tömeggyilkost

Páris, december 3.

Marseilleben tegnap este borzalmas vérfürdőt rendezett egy örült fiatalember. A vérfürdőnek három halottja s nyolc súlyos sebesültje van.

Egy 24 éves olasz munkás, akit csak nemrégiben bocsátottak el az örültek házából, valami uton-módon puskát szerzett és behatolt az egyik rendőrszobába, ahol vadul lövöldözni kezdett.

Az őrszoba parancsnokát, egy rendőrőrmestert, szívére találta az egyik golyó. Az őrmester a helyszínen meghalt. Egy idősebb asszony, akit kihallgatásra idéztek be az őrszobára, menekülni próbált, az örült olasz azonban utánaíromodott és közvetlen közelről belőlt. A fiatalember ezután az őrszoba előtti térre rohant,

felugrott a tér közepén álló szökőkút

talpázatára és onnan folytatta a vad lövöldözést.

Első áldozata egy fiatal katona volt, az idegenlégő egy német származású gyalogosa, Kurth Vilmos.

Az olasz munkás ezután

egymásután még hét embert sebesített meg.

két taxifőrt és öt járőrelőt. Közben megérkezett a kivezényelt esendőrsztag is, amely egy felborított teherautó mögött foglalt állást. Negyven lövés dördült el. Az örült, mikor elfogyott municiója, leugrott a kutról és menekülni próbált. A csendőrök utánaíromodtak és az egyik csendőr közvetlen közelből rálőtt. A téren összegyűlt többszázfőnyi embertömeg megröghanta a vérben fetregő olaszt és a szó szoros értelmében agyonverte.

Debrecen város igazoló választmánya nem igazolta azokat az új városatyákat, akik tagjai voltak a direktóriumnak

Több felebbezést a választmány visszautasított

Debrecen város igazoló választmánya dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a törvényhatósági választások ügyével foglalkoztak, Poroszlay László aljegyző előadásában.

A II., VIII., X. és XI. kerületi választás ellen általános felebbezés érkezett. Ezeket a felebbezéseket a választmány rövid vita után elutasította azzal, hogy a panaszolt tények nem olyanok, hogy azok miatt a választást meg kellene stmmisíteni.

A választmány ezután az összes rendes és póttagok mandátumával foglalkozott, részint hivatalból, részint felebbezések folytán, a vá-

laszthatóság szempontjából.

Hartl Sándor szociáldemokrata városatyá mandátumát azzal támadták meg, hogy még nincs harminc éves, tehát nem érte el a törvényes korhatárt, valamint állítólag nincsen meg a hat évi helybenlakása sem. A választmány a beszerzett iratok bizonyossága alapján Hartl Sándor tagságát igazolta, mert betöltötte harmincadik esztendejét, megvan a szükséges helybenlakása, sőt fel van véve a választói névjegyzékbe is.

Gombosi Zoltán szociáldemokrata városatyá mandátumát azzal támadták meg, hogy nincs meg a hat évi helybenlakása. Gom-

szerenádját, amelyet elnökük tiszteletére a (A Debreceni Független Újság felvétele.)

bosi Zoltán mandátumát a választmány igazolta, mert középiskolai végzettsége van, rendszeres foglalkozása és állandó lakása, tehát nem kell tőle megkövetelni a hat évi helybenlakást.

Bartha József szociáldemokrata póttag ellen azt a kifogást emelték, hogy a kommunizmus alatt állítólag direktórium tag lett volna. Kiderült azonban, hogy a rendőrség igazolása szerint Bartha József a kommunizmus alatt semmiféle szerepet sem töltött be, úgy hogy eanföggva őt igazolták.

Jámhor Ferenc független polgári párti városatyá mandátumát azért támadták meg, mert semmiféle címen nem fizet adót. Az adóhivatal kimutatása a petíciót igazolta, tehát Jámhor Ferencet nem igazolták.

B. Szabó Ferenc szociáldemokrata városatyát nem igazolta a választmány, mert a kommunizmus alatt a direktórium tagja volt. Ugyancsak ezért nem igazolták Török Gábor szociáldemokrata városatyát, de neki ezentelül még a hat évi helybenlakása sem volt meg, valamint Pányoki Lajos és Labonc András szociáldemokrata városatyákat sem igazolták a direktórium tagja miatt.

A választmányban egyébként igen élénk vita fejlődött ki akörül, hogy a direktórium tagja kizáró ok-e, mert egyesek azzal érvelték, hogy köztudomás szerint a direktóriumoknak nem egy olyan polgár is tagja volt, akik ott a polgárság érdekében igyekeztek működést kifejteni. Olyan javaslat is elhangzott, hogy be kellene szerezni a választói törvény indokolását abból a célból, hogy a parlament miképpen értelmezte az erre vonatkozó hatodik szakaszt. A választmány többségének azonban az volt az álláspontja, hogy aki a tanácsköztársaság alatt politikai megbízatást vállalt, arra kétségek nélkül vonatkozik ez a szakasz és különben is végső fokon esetleges panasz folytán ugys a közigazgatási bíróság dönti el ezeknek a mandátumoknak az érvényességét. Egyébként az igazoló választmány a többi választott rendes és póttag mandátumát igazolta.

A szakszerűség és érdekképviselet címen a közgyűlésben helyet foglalóknak mandátumát vizsgálta felül ezután a választmány. Itt csak egyetlen városatyát nem igazoltak: Nagy Lajost, mert ő a kommunizmus idején a direktórium tagja volt. Egyébként az összes kiküldötteket és megválasztottakat igazolták és tudomásul vették, hogy Korbély József lemondott bizottsági tagságáról és helyette Aberle Raymund került be, valamint Ghyeczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitánymás törvényhatóságoknak is hivatalból tagja lévén, Debrecen város törvényhatóságában állandó helyettesítésével Ságy Lajos rendőrfőtanácsost, a debreceni kapitányság vezetőjét bízta meg, miután ő maga személyesen nem kívánja jogát gyakorolni. Több felszólalás érkezett összeférhetelenség címén azzal az indoklással, hogy egyes törvényhatósági bizottsági tagok vagy bérlői a városnak, vagy a város egyes bizottságaiban, vagy vállalatnál olyan funkciókat teljesítenek, amelyek díjazás jár. Így Steinfeld István, dr. Sz. Kun Béla és dr. Freund Jenő az üzemi bizottság tagjai, Ruffly Vargha Kálmán és Poroszlay László a Városi Takarékos és Hitelintézetnél viselnek tisztséget. Vásáry József bérlője a városnak, Davidházy Kálmán pedig a városi nyomda alkalmazottja. A választmánynak ebben a kérdésben az volt a véleménye, hogy a kizáró ok fenforoghat, azonban az 1929:XXX. tc. szerint törvényhatósági városokban a kizáró okokat a törvényhatósági bizottság Budapest székesfővárosra mindenkor hatályos jogszabályoknak alapul vételével szabályrendelettel

Oroszországbeli menekült kivándorló német család. A családot rokonaik Kaliforniába viszik.

TÉGLA és CSERÉP

legelőszobán kapható TÓTH és SEBESTYÉN RT. Tégla-
gyártó. Eladás Hatvan u. 13. III. e. Telefon 610.

állapítja meg. Mivel pedig ilyen szabályrendeletet Debrecen város törvényhatósági bizottsága nem alkotott, a választmánynak a felszólalásokat anyagi jogszabály hiányában el kellett utasítania. Egy felszólalást a választmány azért utasított vissza, mert elkéseten adták be s így Debrecen város törvényhatósági bizottsága valamennyi tagjának mandátumát az igazoló választmány most már elbírálhata.

Versenyárnyalás

Kötszerszállítás. Szabolcs megye alispánja. 1929. dec. 7. Élelmiszerszállítás. Szabolcs megye alispánja. 1929. dec. 7. Vámbérlét biztosítása. Nyiregyházi m. kir. államépítészeti hivatal. 1929. dec. 10.

Görbe tükör

PETI: Kérek egy liter bort.
KORCSMAROS: Milyent, vöröset, vagy fehéret?
PETI: Mindegy. Vaknak viszem...

A rendőrség eltűnési osztályán megjelent egy izgatott ur.

— Bocsánatot kérek — mondta izgatottan —, az inspekciós tiszt urral szeretnék beszélni.
— Én vagyok, mi tetszik?
— Kérem szépen, kapitány ur, a feleségem tegnap délben eltűnt a lakásból s azóta nem jött vissza. Itt a fotográfiája. Sürgősen tessék előkeríteni.

A rendőrtiszt megnézte a fényképet és csupán ennyit kérdezett:
— Miért?

Egy öreg drámairót a fiatal kartársra kajánul, de találóan így jellemez:
— Olyan öreg kastély ő, amelybe néha-néha még visszajár a — szellem.

Schulze ur elalszik a vonaton. Egyszer csak egy durva hang riasztja fel:
— Mondja csak, az a nagy, kövér nő, vörös hajjal, az a maga felesége?
— Igen. Mi van vele?
— Épp most esett ki a vonatból.
— Az Istenért, azonnal rántsuk meg a vészféket! Nálá vannak a vasuti jegyek.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 3-án, kedden a következő bejelentések történtek:

HAZASSÁGOK:

Juhász Nándor—Czabán Erzsébet; Tóth András—Kovács Ida; Bernstein László—Létai Marianna.

SZULETÉSEK:

Lőrinc József szabó, leány, Magda; Vári András fm., leány, Erzsébet; Szolnoki János gazdálkodó, leány, Róza; Veres Lajos állványozó, leány, Püspök István laktos, fiu, István; Kovács József ref. lelkész, áu, Tibor; Vigh János kocsis, leány, Margit; Szébeni József szatócs, fiu, Zoltán; Csuhay Sándor laktos, fiu, Sándor; Major János timár, leány, Katalin; dr. Szarka Sándor rendőrfogalmazó, leány, Edit; Szabó Imre eszmadia, fiu, Imre 2 halva születés és 1 törvénytelen újszülött.

HALALOZÁSOK:

Kiss Sándorné ref. 60 éves Bösörményi ut 31; Kardos László ref. 3 hó Bellelegő 471; Schaffer Gyuláné ref. 27 éves Bellelegő 183.

Megjelent

Illetékügyi útmutató

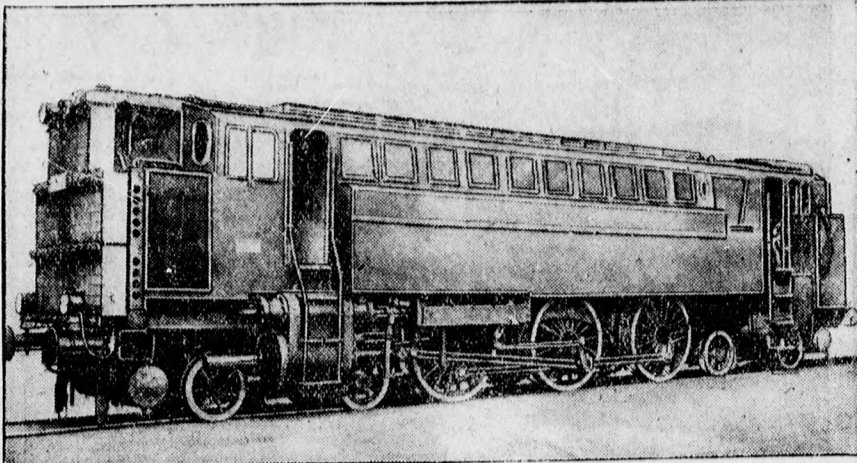
az 1929. évi törvények módosításával és az új jelzálogjogi illetékekkel.

Ára 2.— pengő.

Összeállította: Dr. PONGRÁCZ JENŐ.

KAPHATÓ:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT.
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.
TELEFON 54.

A német vasutak új kocsija, amelyet Diesel-motor és komprimált levegő hajt.

A kultuszminiszter táviratban üdvözölte megválasztása alkalmából Vásáry István polgármestert

A hétfői tisztújító közgyűlés után, amelyen tudvalevően Debrecen város törvényhatósági bizottsága egyhangú lelkesedéssel választotta meg újra polgármesterré dr. V á s á r y Istvánt, úgy hétfőn, mint kedden nagyon sokan keresték fel üdvözlésükkel a polgármestert, úgy levélben, táviratban, mint személyesen.

Kedden a kultuszminiszter táviratilag kívánt szerencsét dr. Vásáry István polgármesternek a következőkben:

„Öszinte örömmel értesültem polgármesterré történt újbóli megválasztásáról. Ez alkalomból Neked és Debrecen városnak szerencsét kívánok és annak a biztos meggyőződésnek adok kifejezést, hogy széles látókörrel, koncepcióval és acélos akaratoddal sikeresen fogsz közreműködni Nagydebrecen kiépítésén.

Klebsberg kultuszminiszter.”

Kedre virradóra betörők jártak Pálffy Tibor Kossuth uccai üzletében és nagy mennyiségű árut loptak el

A betörők vígan liköröztek egész éjszaka és csak reggel távoztak el

Kedden reggel hét órakor, amikor kinyitották Pálffy Tibor Kossuth uccai fűszer- és csemege üzletét, a személyzet megdöbbenve vette észre, hogy

betörők jártak az üzletben és az állványokon levő árut alaposan megdézsmálták.

Azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan a központi ügyeletes ment ki a helyszínre detektívvel a vizsgálat megtartására.

Az első pillanatokban megállapították, hogy a betörők nem az ucca felől hatoltak be az üzletbe, a kirakatok és az ajtó zárja sértetlen volt. A betörők az üzlet felől hatoltak be az üzlet raktárhelyiségébe. Betörték egy udvarra nyíló ablakot és azon át másztak be a raktárba. A kiürült ládák, amelyek az udvaron a magas ablak alá voltak rakva, nagyszerű lépcsőül kinálkoztak a betörőknek. A raktárból bementek az üzletbe és összeszedtek nagy értékű árut, különösen liköröket. A lopott holmi összecsomagolása után

lementek a pincébe és ott maradtak reggelig és nagy likörözést rendeztek.

A helyiségben még a délelőtti órákban is érezhető volt a nagy dohányfüst és alkohol szaga. A vidám betörők reggelfelé, amikor elhagyták a pincét, magukkal vitték a villanykörtéket is.

A betörés ügyében Lakatos István detektív csoportja folytatja a kutatást. Megállapították, hogy a betörők ismerősek voltak a helyszínen, tudták azt is, hogy melyik fiókban tartja a pénztárosnő az aprópénzt. Feltrörték a kiszolgáló asztalban levő fiókot és elvitték az ott talált 92 pengő aprópénzt. A tettesek a ház udvarára este kapuzárás előtt húzódtak be és megbujva a pincelejárathoz, megvárták, míg a ház elcsendesedik és aztán betörve a raktár ablakát, bevonultak az üzletbe. Reggel felé kimentek ismét a pincelejárathoz és kapunyitás után eltávoztak a ház kapuján. A kihallgatások egész nap folytak a betörés ügyében és sikerült rátalálni arra a nyomra, amely a tettesekhez vezet.

Dr. Székely Antal egyetemi tanársegéd előadása a Szülők Iskolájában

A nagyszámú hallgatóság zsufolásig megtöltötte a városháza közgyűlési termét

A Szülők Iskolája tegnap este 6 órakor tartotta harmadik előadását a városháza közgyűlési termében, hol dr. Székely Antal egyetemi tanársegéd — városunk közönségének szeretetében álló orvosa — „Az egészség ápolása a serdülő korban” című előadásában állandó figyelem közepette ismertette mindazon követelményeket, melyek a serdülő korban levő ifjuság testi egészségének ápolása céljából oly nagy jelentőséggel bírnak.

Ezen előadást a MÁV. műhelytelep Levante Dalkörének kiváló technikára valló művészi kidolgozása énekszáma vezette be, a tekintélyes számú hallgatóságnak kellemes élvezetet nyújtott.

Majd dr. Székely Antal egyetemi tanársegéd a serdülőkör egészségügyi viszonyait ismertette. A serdülőkör (nemi érettség) kezdete különböző. A fiu gyermekeknél 15—20, a leányoknál 14—16 év között van, természetesen ez alól vannak kivételek. Ebben a stádiumban a szervezet jelentős változásoknak van alávetve, melyek elsősorban a fejlődő test növekedésében, az összetetsúly emelkedésében nyilvánul meg. A csont és izomrendszer fejlődésével lépést kell tartani a belső szervek (szív, tüdő, agy stb.) egész életműködésének, melyek kapcsán feltűnően jelentkeznek bizo-

nyos lelki átalakulások. Ezeket a serdülőkorra annyira jellemző hatásokat a szülők és nevelőknek figyelemmel kell kísérnie, azokat megfelelő formában szükség esetén ellensúlyozni, különösen, ha azok jelenségei a test természetes fejlődésében akadályokat idéznek elő.

A serdülőkörben különösebb jelentőséggel bír a táplálkozás helyes és célszerű megválasztása is, valamint a táplálkozás időrendjének pontos betartása, mely esetben a szülők kötelesség szerinti eljárása neveljék testi fejlődésénél kiváló eredményeket érhetnek el. Szükség van azonban a jó és helyes táplálkozási eljárás mellett bizonyos testedzési gyakorlatokra is (torna, uszás, kirándulás stb.), melyek az emésztés folyamatát nagyban elősegítik, a szívnek munkabírását fokozzák és így a vérműködés pontos és zavartalan fenn tartásával a szervezet bőséges táplálását előmozdítják.

A mai ifjuság úgy testi, mint szellemi életében fokozott mérvű munkát végez. Az iskolák, műhelyek, mezőgazdaság különféle ágai sokszor egész napi elfoglaltságot jelentenek a serdülő ifjuság kiképzésének munkájában. Itt meg kell találnia a szülőknek és nevelőknek azt a középutat, mellyel a kiharadt szervezetet

esetleg egy jó könyv olvasásával, vagy egy színházi, mozi szórakoztató előadással azt feloldja s annak teljesítőképességét ismét a célok szolgálatába állítsa. Gondoskodják a szülő neveljének életrendjében megfelelő és nyugodt pihenésről, alvásról, melyet annak szervezete a teljesített napi munka után feltétlenül megkíván. A szervezet által igényelt alvási időtartam megrövidítése káros hatásokat idézhet elő, melyeknek romboló munkája a gyakorlati élet tanúsága szerint különösen a serdülőkörben beláthatatlan következményeket eredményezhet.

Foglalkozott az előadó a továbbiakban a nemlélet felvilágosításának kérdésével, valamint a serdülőkör egyik legveszedelmesebb elenségével, az onniával, mellyel szemben éppen a szülőknek kötelesség szerű hivatása küzdeni, ha gyermekeknek, az ifjunak jövőbeni életét alkalmassá akarja tenni az élet küzdelmeinek elviselésére.

Az előadást, mely a jelenlévőkben mély nevelői hatást váltott ki, a hallgatóság nevében dr. Veress István ref. tanítóképző intézeti igazgató köszönte meg.

Balla Ernő.

SZERDA, december 4.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye.

12.05: A Mándits-szalonzenekar hangversenye.

3.30: Morse-tanfolyam.

4.10: Dr. Holbesz Aladár felolvasása: „Hol keressen gyógyulást a tüdőbeteg?”

5.10: A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal előadása. Szönyi Gyula dr. miniszteri titkár: „A takarékbetétek alakulása Magyarországon.”

5.40: Szalai Pepita Gyula és cigányzenekarának hangversenye.

6.50: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.)

7.25: Rádió amatőrposta.

8.10: Hangverseny. Közreműködik Basilides Mária, a m. kir. Operaház művésznője (ének), Nádai Béla, a Nemzeti Színház tagja (gitár), Odry Zsárd (gitár), Kerpály Jenő (gordonka), Dömötör Lajos és Hochstrasser Ferenc, a m. kir. Operaház művészei (fuvola) és Polgár Tibor.

9: Másfélóra könnyű zene. (Zenekari hangverseny.) Vezényel: Polgár Tibor karnagy.

Utána, kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.

Majd: Gramofonhangverseny.

Rádiolaboratórium
Virágh és Szöllős
Szent Anna ucca 4. sz.

Külföld.

Bécs. 11: Hg. 3.30: Z. 7.25: F. 8: Hg. 9: Belgrád. 10.30: G. 12.40: Z. 6: Z. 8: Hg. 9: E. 9.40: Z.

Berlin. 4.30: Hg. 5.30: Szindarab előadás. 8.30: Hg. 9.30: F. Utána: Tz.

Brünn. 12.30: Z. 5.25: E. 10.15: Kz. Davenport. 5.30: Tz. 7.30: Kz. 9: Z. 10.15: Z. Frankfurt. 4: Hg. 7.30: Z. 8: Hg.

Hamburg. 4.30: Magyar nóták. 6: Z. 10.50: Táncezene.

Kassa. 12.05: Z. 5.10: G. 6: Békeffy Hermin előadása. 7-től: Közv.

Krakko. 4.45: G. Majd egész nap varsói műsor. 11: Z.

Leipzig. 4.30: Mesemuzsika. 8: Opera. Utána: Zene.

London. 5.45: Hg. 6.15: Z. 8.45: Hg. 9.15: Hg. 10.40: Színmű. 12.10: Tz.

Milánó. 5: Hg. 8.30: Opera. Utána: Kz. München. 4: Z. 7.30: Z. 9.40: Hg. 10.45: Vendéglői zene.

Nápoly. Zene, ének, csevegés. 9.02: Hg. Pozsony. 11.30: G. 12.30: Z. 4.30: Hg. Utána prágai és brünni műsor.

Prága. 12.30: Z. 8: Hg. Róma. 5.30: Z. 9.02: Hg. Toulouse. 7: Tz. 8: Z. 8.30: Tz. 9.05: Bécsi zene. 10: Z. Dalok.

Varsó. 4.45: G. 5.45: Z. 8.30: Kz. 11: Tz. Zágráb. 8: Közv. 10.10: Kz.

— Rokona, barátja, kedves ismerőse! fényképet tekintse meg Liener műtermének, Csapó ucca 1. szám alatti kirakatalban.

— A jelzálogjogról szóló 1927: XXXV. örvénycikk és az összes rendeletek ügyes összeállításban, könnyen kezelhető zsebkönyvben, kemény kötésben megjelent. Ára: 4 pengő. Kapható Hegedüs és Sándor R. T. könyvkerekedésében. Telefon 54. Ferenc József ut 34.

1929 decem...
Betörtek borosp
A debrecen... jelentést tett... kowitz Lip... lakos és elpa... ben a boros... loptak. A bo... ne tudják... loptak el,
nyitva hag...
A rendőrs... megindított... hallgattak m... már kedden... tolvajokat.
Előadás
December... Egyetemi Né... Bozöky Fer... kari dékan t... szög népessé... előadássoro... óra dec. 12-... madik befeje... szombaton ö... ber 11-én, s... Népszerű Fő... Rezső, egye... Földrajzi Int... népesedés c... óráját rajzo... jező óra pe... hat órakor... A belépti... hallgatóknak... előadás elő... szobájában... az előadás...
„CSUD
MacDonal... litikai ellen... egy objektív... doni szabók... ilyen éles k... nald a legro... — állapítja... csak az an... mert példáu... Franciaorsz... kintetében... kit.” A sz... MacDonald... megjavult, a... 1924-ben fé... feltűnt, a... dása „elzül... a felöltöt... volt. Retten... tézmeny ez... sem emeli... óta hiányzil... totta, most... decemberi s... san felszól... vuljon meg... ját.
Uj
ven
Ezen l...
kedvezm... nut kivé... kiadóhiv...
Mag
előadása... Tekintet... és szính...
Park
szemben... dalával.

Betörték a Rákóczi uccán egy borospincébe és kiengedték a bort

A debreceni rendőrségen hétfőn délelőtt feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen Moskovitz Lipót, Rákóczi ucca 31. szám alatti lakos és elpanaszolta, hogy a pincéjébe, amelyben a boros hordók állottak, betörték és bort loptak. A börtolvajok valószínűen azért, hogy ne tudják megállapítani, hogy mennyi bort loptak el.

nyitva hagyták az egyik hordó csapját, úgyhogy szétfolyt a bor a pincében.

A rendőrség emberei a feljelentés alapján megindították a nyomozást és több embert kihallgattak már hétfőn délelőtt. Valószínűen már kedden kihallgatásra állítják elő a börtolvajokat.

Előadások a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

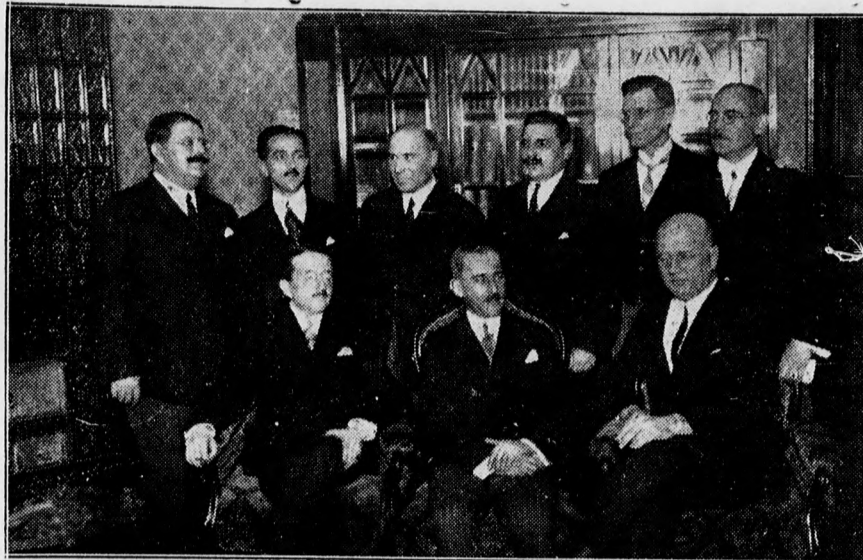
December 11-én, szerdán öt órakor az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. Bozók Ferenc egyetemi professzor, e. i. jogkari dékán tartja meg: A trianoni Magyarország népessége és közgazdasága c. három órás előadásorozatának első óráját. A második óra dec. 12-én, csütörtökön öt órakor, a harmadik befejező óra pedig december 14-én szombaton öt órakor lesz. Ugyancsak december 11-én, szerdán hat órakor az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. Miller Rezső, egyetemi ny. r. tanár, az Egyetemi Földrajzi Intézet igazgatója tartja meg A népesség c. két órás előadásorozatának első óráját rajzok bemutatásával. A második, befejező óra pedig december 12-én, csütörtökön hat órakor lesz.

A belépti díj egy-egy órára 30 f., egyetemi hallgatóknak és tanulóknak 15 f. A jegyek az előadás előtt, a kollégium disztermének előszobájában kaphatók. A diszterem főbejárata az előadás előtt zárva van.

MacDonald „csunyán visszaesett”

MacDonald rosszul öltözködik. Ezt nem politikai ellenfelei állapították meg róla, hanem egy objektív szaklap, a „Putfitter” című londoni szabóközlöny. Soha még miniszterelnök ilyen éles kritikát nem kapott. „Mr. MacDonald a legrosszabbul öltözködő miniszterelnök — állapítja meg a lap. — Természetesen ez csak az angol miniszterelnökre vonatkozik, mert például Briand, aki a legutóbbi időkig Franciaország minisztere volt, rossz ruhák tekintetében messze magamögött hagy mindenkint.” A szabók lapja azt írja, hogy amikor MacDonald első ízben lett miniszterelnök, kissé megjavult, azóta azonban csunyán visszaesett. 1924-ben főleg kétségbeesett cipővel keltett feltűnést, azóta azonban már egész ruházata „elzüllött”. MacDonald még mindig azt a felöltőt viseli, ami már 1924-ben is rajta volt. Rettenetesen kopott, gyűrött, rozogant intézmény ez a kabát és dekoratív hatását az sem emeli, hogy egyik gombja már hónapok óta hiányzik és a cérna, amely a gombot tartotta, most szomorúan leng és hajladozik a decemberi szélben. A szabók lapja nyomatékosan felszólítja a miniszterelnököt, hogy „javuljon meg” és legalább varrassa fel a gombját.

LENGYEL fest, mos, tisztít kifogástalanul. Agytoll tisztítás gőzzel Csapó u. 28. Batthyány u. 1.

Az újonnan megválasztott városi vezető főtisztviselők és a főszámvevő a polgármester dolgozószobájában. — Balról jobbra ülnek: dr. Vargha Elemér főjegyző, polgármesterhelyettes, dr. Vásáry István polgármester, Zöld József tb. főjegyző, tanácsnok; állnak: dr. Miszti Károly főügyész, dr. Balla Bertalan tanácsnok, Ary Lajos főszámvevő, dr. Csűrös Ferenc tanácsnok, dr. Veress Géza tanácsnok, dr. Vass Károly tanácsnok. (A Debreceni Független Újság felvétele.)

Három hónapi fogházra ítélték a debreceni ítélőtáblán haláltokozó súlyos testisértésért egy leventeoktatót

A debreceni ítélőtábla Perléssy Mihály tanácsa kedden délelőtt tartotta meg a tárgyalást Egri János tolelvai leventeoktató bűnjegyében, akit halált okozó súlyos testisértéssel vádolt az ügyészség, de a törvényszék felmentette a vád alól.

Két évvel ezelőtt Tolesván nagy mulatozás volt az egyik koresmában és ott néhány levente összeveszett a gazdálkodókkal. Egri lecsendesítette őket, de azok kivonulva a koresmából tovább folytatták a verekedés. Egri közléük keveredett, hogy szétválasztja a küzdőket, de őt is alaposan ütlegelni kezdték. Szorongatott helyzetében felvette pisztolyát, amely elsült és

egy golyó átúrta a verekedők mellett álló Kántor Jánosnak a mellét. A seb olyan súlyos volt, hogy a legény belehalt.

A törvényszék előtt Egri azzal védte magát, hogy a maga védelmére volt kénytelen előrántani a fegyvert, löni nem akart, csupán ijesztésül vette a kezébe. A dulakodás közben meglöktek és úgy sült el a pisztoly. A tanak egyrésze igazolta Egri állításait és így a törvényszék felmentette a vád alól.

Az ítélőtábla azonban úgy találta, hogy nincs elég mentőkörülmény Egri számára és ezért megsemmisítette a felmentő ítéletet és 3 hónapi fogházra ítélt. Az ítélet nem jogerős.

„Rigen csak a jó kellett az embereknek, ma már mindegy, akárhogy”

Szántó bácsi, a nyolc debreceni káposztagyalus szeniora „a rossz világról, ami azir jött a gyalusokra, mert a szegínységnek nincs píze”

A gyalusok ott ülnek a Rózsa utca torkánál, aközött a két gyeptágy között, melyik a városháza meg a Tisza palota között van. Káposztát gyalulnak, ez a mesterségük s nyolcan, akik maradtak még belőlük, egy kimuló iparág utolsó képviselői. Régen többen voltak, megszállották a Piac uccának ezt a felső részét a káposztagyalus iparát űző szegény emberek. Ma már csak megtűrt emberek itt, nagy könyörgéssel tudják csak kivinni ősi jussukat, hogy itt maradjanak, ahol évszázadok óta tudják és keresik őket.

— Hogy azt mondja a rendőr, — mondja Szántó bácsi, a debreceni káposztagyalusok szeniora, — menjünk az embervásárba. Mir menjek én oda, kire, ki keres engem az embervásárba? Káposztát gyalulni innen viszik el a szegény embert.

Nohát ott maradtak nagy könyörgésre, nagy nehezen, amint a Szántó bácsi elbeszéléséből végül kitudjuk, meg abból is, hogy éppen most, a napsütésen is négyen kuporognak ott a

Éotra támasztott gyaluik véginél. Azaz, hogy kettő, a két legörgebb, már más helyet talált a földnél az ülésre: kényelmesen telepedett le a sarkon veszteglő szállító autó lépcsőjére. Van benne valami felőtően groteszk, amint ott ülnek. Az ember önkénytelen elmosolyodik rajta: hogy jönnek ők, pusztuló, szegény káposztagyalusok, egy régi kor utolsó emberei, ahoz a modern valamihez, amit megszoktak már, de amit érteni sohasem fognak: az autóhoz. Dehát ülökének felhasználják.

— Ha már sohasem ülhetek bele, — mondja Szántó bácsi, — jó nekem a felhágója is.

Amiből kitetszik, hogy Szántó bácsi mély és filozofikus kedély. Nem úgy, mint Pap bácsi, aki pörge debreceni kalapot hord a szemére huzva s az alól morózusan néz erre a szomorú világra, amely annyira nem kedvez a káposztagyalusoknak. Ázott veréb-szárnyforma bajuszát ide-oda huzogatva áll fel, amikor le akarjuk fényképezni.

— Meg se vagyok borotválkozva, — mondja és mérgesen vakargatja az sörtéket az állán.

— Ugyse nízik már kendet a jányok, — vágja rá Szántó bácsi, amit sértésnek vesz valahogy az öreg Pap.

— Hát kendet tán nagyon nizegetik? Amir két esztendővel fiatalabb nálam?

Kiderül, hogy Szántó bácsi csak 70 éves. Pap bácsi meg már 72. De mégis Szántó bácsi a nagyobb tekintélye a gyalusok között, mert ő már negyvenhárom éve gyalus, Pap Szántó bácsi debreceni is, Pap meg valahon Szántó bácsi debreceni is. Pap meg valahonnan „vidikről” jött ide a káposzták fejét szeltekre gyalulgatni. Nagy dolog ez Debrecenbe, ahol örökre jót ment marad, akinek „nem Basahalmán innen vágják el a kődököt.”

— Hát ötven fillérir odaülök, — vágja ki hosszú kapacitálás után Pap bácsi, aki nem akarja megérteni, hogy az újságíró csak reklam lesz neki, könnyebben jut aztán munkához.

Meg is kell neki adni az ötvenet, amit csak úgy báránybőr sikkáia alól néz Szántó bácsi. Nem szólott semmit, de érezteti, hogy lát ő mindent. Látszik az arcán, elhatározta, hogy neki is lesz majd egy áldomás.

Végre megvan a fénykép. Pap bácsi elteszi a félpengőt.

— Legalább lesz egy kis ebidre való.

Áldomást inni nem jön be, mert „szidul a nagy pálinkaszagot”. Májhova tán, ahol nincs szag, elmenne. Szántó bácsi azonban az egyes mellett hamar megnyilatkozó szívvvel mondja el a káposztagyalusok panaszát.

— Nincs a szegínységnek pize, uram, — mondja, — azir rossz a mi sorunk. Merhogy husz-huszonöt esztendővel ezelőtt, a rigi világba minden szegin ragasztott egy kis malacot, ahoz vett egy kis káposztát is, amit be kellett gyalulni, taposni. Akkor bezzeg vótunk mi is sokan. Ma már csak nyócan maradtunk, e se tud ilni ebbe a világba. Mer most csak az osztály közepe, meg a gazdag ember tapostat káposztát télire. A szegínnek nincs aho valója. Meg a malac is hibázik hozzá. A szegin ma naprul-napra il.

— Annyi munka mégis csak akadna, öregem, hogy éljenek maguk, nyolcan?

— Hisz nemcsak a szegínsig a baj persze. Itt va a sok házigyalu is. Rigen csak a jó kellett az embereknek, amit a hozzáértő gyalus csinált. Ma már nem bánják, akárhogy van megvágva az a káposzta. Pedig ugy jó a, ahogy mi megcsináljuk, a rigi emberek. Mi még tudjuk a módját. Tessik elhinni, még az egássigre sincs az olyan jó, amit csak ugy nagyjában gyalulnak össze a házigyaluval.

ÜGYVÉDEK PÉNZINTÉZETEK IRODÁK FIGYELMÉBE

Megjelentek! Már kaphatók!

- Minerva ügyvédi határidő napló az 1930. évre, vászonkötésben . . . . . 8.—
Orsz. ügyvédszövetség határidő naplója (széles) 1930. évre . . . . . 10.—
Minerva Pénzintézetek határidő naplója 1930. évre, félévszon . . . . . 5.—
Minerva irodai előjegyzési naplója az 1930. évre . . . . . 4.—

KAPHATÓ: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Ferenc József ut 34. Telefon: 54.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott 20% kedvezményt szobaárainkból 10% kedvezményt olesó éttermi árainkból (menut kivéve), módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nap pal e.öb velünk közölni.

Park Szálloda Budapest,

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltésge)

Káposztagyalusok a Rózsa ucca sarkán. A két gyalu között ülnek: kalapban a 72 éves Pap bácsi, báránybőr sapkában a 73 éves Szántó bácsi, aki 43 éve káposztagyalus Debrecenben.

varrógéplerakat
az iskolai év kezdete
alkalmából tanulóknak
ingyen „órarendet”
oszl ki üzlethelyiségében
**Hunyadi ucca
17. sz. alatt.**

— Mit lehet aztán keresni ezzel a munkával?

Szántó bácsi legyint egyet a kezével, szomorú ábrázattal nyockolja le, de nagyon módosan a pipája parázsát a hüvelykujja körmeivel.

— Ma már semmit. Nem kerestem tegnap se, ma se. Tegnapelőtt akadt munkám, ma dilután is lesz.

— Hogy megy oszl az alku?

— Fejre. Egy fej káposzta két fillér, de van aki alkudnék is, oszl csak egy nagyba dőgeztat. Micsinájjon, kirem, a szegín ember, mint én is? Rígen ebből a mesterségből dilegettem ki magam. Összeszedtem 60-80 pengőt, amivel ki lehetett húzni tavaszig. De hogy íjek meg most? Nincs nekem senki, aki keressen rám, legényember vagyok én már nyóc esztendő óta. A világon sincs senkim. Tavasszal kijárok munkára, ha kapok, mer ilyen vin ember nem kell már mindenkinek. Pedig — itt az öreg kiegyenisita magát — bírnám én még a dögöt. Télen meg elmegy az ember egy kis favágni. Még kén ilni uram, ha lehetne.

— De megbecsülik a munkáját?

— Meg, aki tudja. A rigi emberek. Amilyen én is vagyok. A fiatalok nem nagyon értéik azt. Az lenne jó, kirem, ha már lenne valami pize a szegínségnek is. Nem ír erről már valamit az újság?

Hát bizony, kedves Szántó bácsi „erről” nem ír az újság semmit. Bár irhatna! Akkor bizonyosan lenne valami dolga annak a nyole szegény káposztagyalusnak, aki nem tud megélni ebben a magyaros ételek százazres városában. Akkor bizonyosan megint meg tudnánk becsülni a régi jót, akkor meg lenne mindenkinek az a kis malaca télire, amihez szükséges a szegény káposztagyalus is élethez jutató házi, hordóskáposzta. De mikor irhatunk mi majd „erről” valamit? Azt csak a jó Isten tudja.

Szántó bácsi ezeken a dolgokon mélyen elgondolkozik a megürülő egyes fenekére nézve. Aztán, mikor a kezébe kapja azt az ötven fillért, amit nem is kért, tisztességűdön ugrik fel az asztal mellől. Megemeli a sikkáját is. Ugy mondja valami kedves, régi zamattal bucsúra:

— Kivánom kedves pártfogását.

Thury Levente.

Mit susog a fehér akác sláger operett szenzációs számai: Asszonyom, ha küssé még szeret. . . Tizenhatosztendős barna kis lány. . . Akácvirág, susogó fehér virág. . . kottája és gramofon lemezei kaphatók Hegedüs és Sándor RT zenemű és gramofon-osztályában, Ferenc József ut 34.

Most jól értékesítheti könyveit,

ha nekünk eladja.

KERESÜNK MEGBIZÓINK ÉS KÖNYVTÁRUNK RÉSZÉRE

Gárdonyi Géza összes műveit;
Mikszáth Kálmán összes műveit;
Harsányi Kálmán összes műveit;
Révai Kereskedelmi Lexikont;
Mezőgazdasági Lexikont;
Jókai összes munkáit 100, vagy 50 kötetben;
Csató összes munkáit;
Klasszikus Regénytár összes munkáit;
Klasszikus Képtár összes munkáit;
Herczeg Ferenc összes munkáit;

ezeket kívül egyes, vagy sorozatos szép-irodalmi, jogi, vagy technikai munkákat.

Aczél Antiquárium
Széchenyi u. 2. szám
(A KISTEMPLOM MÖGÖTT.)

Csoportkép a Debreceni Jótékony Nőegylet hatvan éves jubileumi ünnepségéről Fráter Erzsébet elnöknel és Palotay Lajosnéval — Középen Csósz László tanár ül (A Debreceni Független Újság felvétele.)

Ifj. Muraközy László képkiallitása a Kollégium dísztermében, a ref. leánynevelő intézet karácsonyi kiallitásával kapcsolatosan december 4-én nyílik meg

Ifj. Muraközy László festőművész nem a legfiatalabb művészgeneráció tagja. Tanulmányait Debrecenben kezdte Bosznay István festőművész tanárnál. Az ősmagyar város adja az ihletet, míg a formák és gondolatok egy küzdelmekben és kitüntetésekben is gazdag művészi élet megnyilvánulásai. Ifj. Muraközy László a képzőművészeti főiskolát Budapesten szintén Bosznay István festőművész növendékeként végezte el. Mielőtt a képzőművészeti főiskolára került volna, már csaknem az összes budapesti kiallitásokon részt vett. Önálló kiallitást is rendezett. A legmagasabb kitüntetésben, öföméltósága a kormányzó ur elismerésében részesült. Több kitüntetés között szerepel az, amelyet az „anno santo” alkalmával XI. Pius római pápától kapott. — Ugyanakkor az „Esposizione Missionaria” kiallitásán dícsérő elismerést és bronzérmeket, Prágában pedig díszoklevelet nyert. Legutóbb a genfi reprezentatív kiallitáson vett részt. — Ifj. Muraközy László munkáit a debreceni közönség alig ismeri, aminek jórészt az is az oka, hogy a magyar közönség egyáltalán nem ismeri a művészi grafikát. Grafikusaink művészi készsége kifelé törekszik az országból. Ez a tendencia hozza létre a rokonságot a párisi, vagy az angol grafikus művészettel. Ifj. Muraközy László grafikája a francia dekadenciától mentes; nincs szüksége arra, hogy a szinte felületességnek látszó párisias enerváltságot ugynevezett művészi allűrökkel burkolja. Ezért

bár az angol akvarellistákkal és grafikusokkal — mint Beardsley — tart eszmei közösséget, az őserő, a magyar művész sajátosságának jege minden munkáján rajta van. Néha minuciózusan precíz, másutt lángoló színekkel tobzódik, vagy nagyvonalu, de a rajzzeretet minden nagyvonalúsága mellett sem tagadja meg; ismét másutt a félenkségig lágy színekbe öltöztet egy ködös hangulatot, de végtelenül és mindig magyar.

Ifj. Muraközy László munkáinak egy csoportja még olaszországi útja alatt készült. — Egy másik csoportjában — amelyet budapesti kiallitása anyagából nélkülözhetett — és így csoportokban először a debreceni közönségnek szánt bemutatásra, felölle csaknem minden impressziót, ami egy jó meglátásu művészt, mint a műszerető közönséget érdekelheti. Az „Esthangulat” fantasztikus színeffektusával, „Tolvaj” tenyérrnyi ceruzarajz és mégis monumentálisan hat, „Holdas éj”, „Tavaszi vizek” szinte a fantázia országából való tájképek. „Poprádi részlet” csodálatos miniatűr, mintha egy más, régi időkből való ember alkotta volna. A „Felhőkarcok”-on szerencsés kézzel üt meg egy modern akkordot. Egy végtelennek látszó skála, a multból a jövő felé, amely minden szépre rezonál, amelyből, mint minden magyar tehetségnek munkásságából a magyar faj kulturális alkotó készsége cseng ki.

Megtartották a választásokat a nyilastelepi ref. egyházi körzetben

Kedden reggel a rendes istentisztelet után a Kossuth uccai templomban nagyszámmal gyűltek össze a Nyilastelepről és az ahhoz tartozó többi telepekről a hívek, hogy a körzeti bizottság tagjait megválasszák. Megjelent dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző az egyházi központ képviseletében. Az istentisztelet Madar Zoltán segédlelkész végezte. Ezután Papp Imre, a körzet vezető lelkésze, mint választási elnök megnyitotta a gyűlést. Filep Endre ny. ig. tanító felolvasta az ajánlatba hozottak névsorát, kiket a választók közeli-kiallitással egyhangulag a körzeti bizottság tagjaivá megválasztottak. A 60 rendes és 30 póttag névsora a következő:

Rendes tagok: Máthé József vag. gy. főnök, Kolónia, Benedek Sándor vag. gy. főmérn. Kolónia, Szabó Miklós áll. ig. tanító Kolónia, Gyökerez József áll. ig. tiszt, Kolónia, Györfly Endre áll. ig. főművezető, Kolónia, Kató György áll. ig. munkás, Kolónia, Szegedi Gyula áll. ig. nyugh. Kolónia, Herczegh Dezső áll. ig. munkás Kolónia, Bihari Béla áll. ig. munkás Kolónia, Vigh Lajos áll. ig. munkás Kolónia, Ili Kovács Sándor keresk. Vámospércs, Bihari Gábor egyetemi tisztviselő Onossai u. 45. Lada Sándor városi tisztviselő Keresztessy u. 22. Vágó Vince igazgató Vágóhid, Ignáth Márton főlelőbírtokos Diószegi ut 23, Bihari Lajos vendéglős, Csóka István, Jé-

A piarista gimnázium Zichy-ünnepélyéről. — A dalárda Kollwentz Rezső karnagy vezetésével a hangversenypódiumon.

Schmith pápai prelátus. Egy svéd nő, a római Szent Péter templomban Schmith ellen revolvermerényletet követett el. A nő kihallgatásakor azt mondta, hogy a merénylet okáról kérdezzék meg Schmith prelátust.

zsa Dániel, Boross György városi kéz. Uj u. 12. Papp József asztalos Biró u. 10. Sántha György asztalos Bozcai telep, Zih Jenő tisztviselő, Szép u. 7. Papp Gyula gyógyszerész, Márton K. telep 1, Nánássy István iparos Márton Kálmán-telep 4, Nagy József keresk. Márton Kálmán-telep 14, Boda István pék Márton Kálmán-telep 34, Hermann Károly keresk. Fancsovits u. 1, Mezei József nyugh. Létay u., Erdei Lajos hentes Arnold u., Danesi Gábor nyugh. Arnold u., Petermann Ferenc nyugh. Fancsovits u. 26., Vitányi Mátyás vag. gy. munk. Fancsovits u. 24, Bartus Lajos ipész Munkás u. 3, Boeska Sándor Munkás u. 4., Veress István birtokos Fancsovits u. 27., Osikovszky Gábor áll. v. főkalauz Fancsovits u. 28., Huszti Sándor cipész Fancsovits u. 29., Nagy Ferenc földm. Ujföld, Kállay István nyugh. Malvin u. 27., Kovács István nyugh. Malvin u. id. Bihari Lajos timár Malvin u. 45., Kovács Gusztáv ny. ref. lelk. Németh u. 35., Nagy Árpád nyugh. Bauer u. 20., Nagy Lajos asztalos Szappanos u. 18., Filep Imre vendéglős Rother u. 4., Danka Sándor cipész Olajító, Tokai Lajos kőműves Beke-telep, Kiss Antal vag. gy. munkás Beke-telep, Ágoston Károly tisztv. Rother u. 4., id. Nagy András nyugh. Fancsovits u. 4., Pipó Sándor doh. gy. munkás ref. isk., Dobrossy Lajos vag. gy. munk. Bauer u. 10., Molnár József cipész Kuczik-telep, Faragó István földm. Bauer-telep 14., Szilva János nyugh., Molnár Ferenc tanító, H. Nagy Lajos tanító, Vári Szalai Gábor ref. tanító ref. isk., Nagy Lajos tanító ref. isk., Zsigó Károly tanító ref. isk.,

Póttagok: Erdei János timár Honti u. 11., Tokai Ferenc nyugh. Németh u. 7., Keeskés Ferenc kovács Márton Kálmán u. 6., Csálnossy József asztalos Leskó-telep, Nagy Gábor földm. Halasi-telep, Erdei Árva Károly ny. tiszt. Németh u. 27., Balogh István vag. gy. munkás Bauer u. 26., Dalmi János Csó Pál u. 14., Harangi Mihály Ungvári telep, Miskolczi Ferenc vag. gy. munkás Munkás-telep, öz. Nagyrajna Jánosné htb., öz. Keresztessy Jánosné htb., Mezei Józsefné Nagy János gépész Márton Kálmán u., Péntes Imre Csorba u. 4., Nagy Márton vendéglős Márton Kálmán u. 3., Kiss Zoltán cipész Malvin u. 6., Polgári Barna szobafestő Kincseshegy, Suhajda Péter Dévai u. 47., Kovács Mihály Olajító, Fekete János vendéglős Onossay u., Cser Palkovics Istvánné htb. Márton Kálmán ucca 24., Mónus Jánosné htb. Honti u. 24., Vári Szalai Mihály Leskó-telep, Tóth József Ránsék u. 19., Balogh István, Nagy József városi kéz. Nagy József u. Csordás Lajosné htb. Bauer u. 27., Dékán Antalné htb. Bauer u. 28., Gáll Péter, Kovács István vag. gy. munk. Kolónia.

— Ha szép, művészi és olcsó lényképet akar, keresse fel Liener műtermét, Csapó u. 1. szám alatt.

Philips-Rádió
hangszóró, anódpótló stb. 6, 12 és 18 havi részletre is gyári készpénz árban
Bárany
rádió és villamossági szaküzletben
Szent Anna ucca 1. sz.

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG

Kiadóhivatal 18
Főkiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 18 és 812

Vázlatkönyv

WESTMINSTER.

Hallottam a táncoló párok szabályos lábcsoszogását. Valaki énekel kísérte a jazz-t. Itt már rég elmúlt éjjel, Londonban csak tízenkét óra körül járt az idő. A forgó kondenzátorom már mindenütt tompa csendbe létközött. Csak itt-ott sugdosott ismeretlen szavakat egy-egy ismeretlen hang. Vagy még elhalva zöngléselt valami kiháló zene a mérhetetlen éter sarkában.

Londonban dühödten játszottak a négerék. Betelezték egy számot, tapsoltak, hairáztak. Ésködni mennék, hogy láttam a feketeképi, irakkos énekest, ahogy meghajolt.

Egyszer csak eltemetődt a kávéházi láрма. Pillanattig halálcsönd lebegett az elektromos hullámok hátán.

Aztán megszólalt egy mély hang: — Bimm, bamm, bimm, bumm.
A Westminster Apátság templomában elhangzottak a londoni éjféli.

Kérem, ne tessék emellett mosolyogva elmemni. Kérem, ne tessék erről egyszerűen tudomást venni, tessék jól megérteni: a londoni harangzúgást hallottam és hallották Önök is.

Tudom, hogy ön már illyesmin nem tud esodálkozni, már évek óta ismeri a rádiót, minden ágát-bogát, super heterodyn, vagy talán super-super-heterodyn 16 lámpás készüléke van, már unja is az egészet és minden különösebb szívdobogás nélkül mondja, hogy ma Algirt fogtam, holnap meghallgatom a milanoi Scala előadását itt Debrecenben, vagy Pusztapéterin — és mégis kérem önt, hogy szorítsa két tenyerét a homlokára és gondolja el, hogy ön most a Westminster Apátság templomának öreg harangját hallgatta. Gondoljon erősen erre és ha nem esik nehezére; terítsen ki egy térképet maga elé. Látni fogja azt a sok ezer kilométert, amely London és Debrecen, illetve Pusztapéterin közt nyúlik. Ott van Közép-Európa a La Manche csatorna, ott van Franciaország, Páris, Svájc, a Mont Blanc, Németország, Ausztria, Bécs, a trianoni határ, Budapest, még Ebes is közüll esik. És az is gondolja el kérem, hogy az öreg londoni harang hangja átcsúszott e sok, érthetetlenül sok valami fölött — egy pillanat alatt — s az ön fölébe rejtőzött.

— Bimm, bamm, bimm, bumm.
Kalapált a nagy harang az alvó Európa felett. Ha elgondolkozik, Ön is látta, mennyi nagyszerűség van ebben.

Európa alszik. Páris behunyta a szemét. Berlin horkol, Bécs álmodik és talán... talán Budapest is álmodik, ha tud még álmodni. A sok konferenciázó terem aiját bezárták, a üggyönköket lechatták, Briand is alszik, Stalin is alszik, mindkettőjüknek bojtos hálószobája van a fején és az egyik Párisban alszik, a másik Moszkvában. Alszanak a barátok, alszanak az ellenségek, csak az nem alszik, aki beteg. Meg aki részeg. A Westminster Abbey

Megtámadtak egy nőt a Piac uccán és elrabolták a kezításkáját

A debreceni rendőrségnek jelentette Demeter Erzsébet 42 éves kisvárdai szakácsnő, hogy az elmúlt éjszaka 11 óra után a Piac uccán igyekezett Bethlen uccán lakó ismerősének lakásához. Nem tudta az utat és a két fiatalembertől megkérdezte, hogy mere van a Bethlen ucca. A fiatal emberek válasza helyett megragadták, falhoz szorították. Kitépték kezéből a táskáját, amelyben pénze és takarékkönyve volt. Demeter Erzsébet rémületében sikoltozni kezdett segítségért, mire a támadók elmenekültek és magára hagyták a kapu mellett összeroskadt síró nőt.

A lármára elősietett egy kerékpáros rendőrjárőr és a Demeter Erzsébetől nyert személyleírás alapján kutatni kezdtek az elmenekült rablók után, de nem tudták őket megtalálni. Kedden délelőtt Kovács Péter detektív a személyleírás alapján elfogott két fiatalembert, akik a kihallgatáson beismerték, hogy ők támadták meg a Piac uccán Demeter Erzsébetet. A készpénzt elköltötték, a takarékkönyvet pedig eldobták. Elvezették a detektíveket arra a helyre, ahová dobták, szerencsére még ott találták. A támadást Kutricz János tervezte és fiatalkori társa ellenvetés nélkül segítséget nyújtott neki terve kivételéhez. Kutricz János elmondta a detektíveknek, hogy részeg volt egy kicsit és azért követte el a rablást. A rendőrség a nyomozás befejezése után átadja őket az ügyészségnek.

kült rablók után, de nem tudták őket megtalálni. Kedden délelőtt Kovács Péter detektív a személyleírás alapján elfogott két fiatalembert, akik a kihallgatáson beismerték, hogy ők támadták meg a Piac uccán Demeter Erzsébetet. A készpénzt elköltötték, a takarékkönyvet pedig eldobták. Elvezették a detektíveket arra a helyre, ahová dobták, szerencsére még ott találták. A támadást Kutricz János tervezte és fiatalkori társa ellenvetés nélkül segítséget nyújtott neki terve kivételéhez. Kutricz János elmondta a detektíveknek, hogy részeg volt egy kicsit és azért követte el a rablást. A rendőrség a nyomozás befejezése után átadja őket az ügyészségnek.

A cseh sajtó bosszankodva ír a magyaroknak a jóvátételi konferencián elfoglalt szerepéről

A második hágai értekezlet csak akkor ülhet össze, ha a talajt már teljesen tisztára separték — írja egy párisi lap

Prága, dec. 3. A cseh sajtóiroda közölte a lapokkal a Petit Parisien jelentését a párisi jóvátételi tárgyalások mérlegéről és hozzáfűzte, hogy a jelentés nem teljes, legatább is Csehszlovákia dolgában nem. Ami a magyar polgároknak a cseh földreform elleni panaszait illeti, a magyar delegáció tudvalevőleg nem volt hajlandó tárgyalni e kérdések likvidációjáról. Arra az esetre, ha ebben a dologban nem sikerül megoldást találni, a szövetséges nagyhatalmak megígérték, hogy az 1943. évtől kezdve a keleti jóvátételben való részesedésükről lemondanak annak a kárpotlárnak a megtérítésére, amelyet a földreformból kifolyólag a magyar állampolgároknak fizetni kellene.

A Narodni Politika megállapítja, hogy a párisi konferencia a magyarokra nem gyakorolt nagy hatást, éppen ezért a magyarok a tárgyalásokról meglehetősen emelt fővel távoztak. Rövidesen felsmerték ugyanis, hogy a velük szemben levő fronton voltaképpen csak a kisántant áll, bár a kisántant a maga részéről ragaszkodott minden követeléséhez. Az állami javak átvételéből származó cseh adósságok törlése és a felszabadítási illetékek 70 százalékkal való csökkentése után is még mindig marad bizonyos keserűség a csehek szívében, ami igen érthető. A felszabadítást ugyanis a csehek már megfizették egyszer a háborúban hozott véraldozatok formájában.

harangja olyan jó kis hunak látja az alvó Európát.

Gondolja el kérem, milyen nagyszerű kép ez. Ez a nagy békeség, Kellog-paktum nélkül, kényszerbéke nélkül. Európa az álom karjaiban... vagy Európában minden csendes... Akármint írhat a kép alá.

Még egy nagyot bödült a nagy harang, az-

Páris, dec. 30.

A hágai értekezlet előkészítésével és a francia kormány kebelében ebben a tárgyban folyó tanácskozásokkal kapcsolatban a Figaró utal arra, hogy a hágai értekezletet minden kis részletében gondosan elő kell készíteni annál is inkább, mert a szakbizottságok számos bonyolult és kényes kérdést — így például a keleti jóvátételek ügyét, — kénytelenek volna függőben hagyni. Nem szabad elcselezni továbbá Snowdennek azt a kijelentését, hogy a szakértők megállapodásai semmiben sem kötik a kormány kezét. Gondolni kell minden eshetőségre, nehogy ismét olyan alkuzasokra kerüljön a sor, amelyeknek újból Franciaország vallja kárát.

A Journal hangoztatja, hogy a második hágai értekezlet csak akkor ülhet össze, ha a talajt már teljesen tisztára separték.

Az értekezlet egybeülésére megállapított időpont csak feltételes.

Ökvetlenül szükséges, hogy a kormányok még az értekezlet egybeülése előtt legyőzzék azokat a nehézségeket, amelyekkel a bizottságok nem tudnak megbirkózni és kitöltsék azokat a hiányokat, amelyek a bizottságok előkészítő munkáitainál több fontos kérdés — így a keleti jóvátételek problémája — tekintetében mutatkoznak.

tán ethallgatott. Kicsi csengő esendült meg helyette. Egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét, nyolc, kilenc, tíz, tizenegyet, tizenkettőt. Ejjé! Hamlet ajának szelleme lebez.

Megszólal a londoni Scherz bácsi:

— Gud nájt evribad! Jó éjszakát mindenki-nek!

— Jó éjszakát! — kiáltom vissza.

Jó éjszakát néked György király, jó éjszakát nekem is te táradt testü velszi bányász. Jó éjszakát Rotschild, jó éjszakát Ve könyvelő kint a West End gyomrában. Aludj esendesen te borradalmár, pihenj te is ellentorradalmár. Aludjatok franciák, aludjatok németek, magyarok, csonkaországi szegény magyarok, rabmagyarok, aludjatok ti is szlávok és mindenféle fajták, kik nappal nem lérték meg egymás mellett. Aludjatok, hogy holnap triss erővel keljetek fel egymás ellen.

Most békésen alusztok, holnap kinyújtott karotok kardot szorongat, aztán eldradtok, álomba merültök. Akármí történi napjaitokban, akármí szép, akármí csut, akármí jó, akármí rossz: az éjszaka méhében, amikor lejár a Nagy Óra rugója, minden egyformán mozdulatlanagba dermed.

A nagy történések kicsire zsugorodnak, a csendes Európa békésen szunnyad sötétség bősöjében és föltötte hirdeti az éjjelt a Westminster harangja.

GONDA JENŐ.

— Enyhe, ködös idő. A Meteorológiai Intézet jelenti december 3-án délben 12 órakor: Hazánkban a szokatlanul enyhe időjárás egyre tart. A hőmérséklet tegnap többnyire a 10 fok Celsius fölé emelkedett s éjjel csak kevés süllyedt 5 fok Celsius alá. Ma reggel majdnem mindenütt ködös az idő. Az előfordult lecsapódások jelentéktelenek. Jóslat: Továbbra is enyhe és jórészt boros, vagy ködös idő, jelentéktelen lecsapódásokkal.

— A Debreceni Sakkör házi versenye tegnap este 14 résztvevővel kezdődött vette. Mint a debreceni sakk-kulturának egyik legmelegebb pártfogója, újra a Kereskedelmi Csarnok látta vendégül a helyiséggel még mindig nem rendelkező Sakk-kört. A verseny, mint rendszeren, most is nivós. Debrecen játékosai futnak a bajnoki oklevélért. A résztvevők névsorában több eddigi ismeretlen nevet is látunk, akik az új generációt képviselik és pedig a lehető leghézsobb reményekkel. Debrecen sakkozó gárdája különben a vidéken a legerősebb s örömmel tapasztaljuk, hogy a jó anyagnak épece olyan jó az utánpótlása is. A Kereskedelmi Csarnok a verseny iránt érdeklődőket is szívesen látja a verseny alatt, mely teljesen külön, e célra átengedett teremben folyik.

— Modern művész lényképek Ruzitskánál. Piac u. 32.

— A Függetlenségi Kör bálja, amely e hó 7-én, szombaton este 8 órakor lesz a Függetlenségi Kör összes helyiségeiben, megfelelően a nagyszerű előkészületeknek, hatalmas keretekben bontakozik már is ki. Alig küldötté szét a meghívókat az agilis rendezőség, már is megröhohták a jegyigénylők tömegei, ami feltétlenül jele az óriási és széleskörű érdeklődésnek. A múlt bálók emlékeiből mindenki tudja, hogy ha nem is éppen a legényesebb keretek között folyik is le: bizonyos, hogy ez a legkedélyesebb mulatsága lesz a szegzonak. A tánckedvelő ifjúságnak kiválóg kiviradrig fogja huzni Debrecen egyik kiváló zenekara, az idősebbek pedig egymás között fogják kedélyesen eltölteni az éjszakát beszélgetve és vacsorázva, mert mint a meghívók is hirül adják, ételeket és italokat mindenki hozhat magával. Belépődíjak: személyjegy 1.50 P. Családijegy három személyre 3.50 pengő.

— Vadász Endre rézkarcái a Szépművészeti Múzeumban. Szép és méltó elismerés érte Vadász Endre debreceni festőművészt, az Ady-társaság tagját. Petrovics Elek a budapesti Szépművészeti Múzeum igazgatója megvásárolta három rézkarcát a múzeum grafikai gyűjteménye számára.

— Ruzitska gyermekképei utólréhetetlenek. Múterem egész nap fűtve. Piac ucca 32. szám.

— A város a kormányzó névnapján. Horthy Miklós kormányzó névnapja alkalmából december 6-án, délelőtt a Nagytemplomban ünnepi istentisztelet lesz, amikor is a szolgálatot dr. Baltazár Dezső püspök végzi. Ezen az ünnepi istentiszteleten a város tisztikara testületileg vesz részt. Este a Vitézi Szék rendez diszhagversenyt az Arany Bika nagyteremben a kormányzó tiszteletére.

— Ferenc napja. Kedden volt Ferenc napja s ebből az alkalmából nagyon sok üdvözléssel keresték fel a számos debreceni Ferencet. Így dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnokot is, aki barátait és tisztelőit az Angol Királynőben látta vendégül. Ott megjelentek dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Vársáry István polgármester és a városi tisztikar, valamint számos közéleti vezető férfi és a legjobbj hangulatban ünnepelték az általános szeretett és becsült kulturatanácsnokot.

— Amatőrök felvételeit kidolgozza, násolja, nagyításokat készít Berzéli fotobörze, Piac ucca 38.

Nagy karácsonyi vásár

Radó-nál Széchenyi ucca 11. szám az udvarban

Ruhaselymek, harisnyák, kötött kabátok mélyen leszállítva!

150 széles színes és fekete kabát kelme	P 410	150 széles férfi öltöny szövet	P 450	Egész finom kelengyére	P 140
140 cm ruha és Cosztümra	390	150 prima strappa	750	Prima paplan lepedőre	295
140 cm prima fekete és barna kabát	650	öltönyre	10-	Alsó lepedőre	1650
100 széles kül/öldi kascha	290	150 széles tiszta gyapju öltönyre	10-	Dupla g ött paplan	P 350
Dupla széles tiszta gyapju szövetek és Kazán kemék	P 3-450-ig	150 széles öltét kék és fekete egész finom	1250	Selyem lame bdi ruhákra	840
Egész finom gyapju delain	P 194	150 széles férfi kabát kelme	1650	Gyönyörű modre selyem	5-
Egész széles finom bársony	650	150 széles férfi kabát kelme tiszta gyapju angolos	1650	Tiszta selyem taft mintás	290
Mintás bársonyok	295	3 drb rojtos törülköző	P 260	Japán selyem	175
		3 ,, damaszt törülköző	250	Sima műselyem ruhára	175
		Finom vászn kelengyére	120	Műselyem pazar mintákban	240
				Brokat selyem bélsének	450
				Paplan Brogé	450

Egész finom színes és fehér asztalneműek olcsón kaphatók.

ió
stb. 6, 12
is gyári
an
ny
küzletben
a 1. sz.

— Házasság. Léty Marianna és Bernstein László a hó 3-án házasságot kötöttek.

— A bolhafogás világbajnoka. Akármennyire is modernizálta az új kínai rendszer a menny-birodalmat, néhány régi népszokást nem tudott kiirtani. Így például Kanton környékén még mindig rendkívül divatos népies szórakozás a bolhafogóverseny. Összeül egy kisebb társaság, összegyűjtenek néhány kutyát és macskát s megkezdődik az izgalmas verseny, hogy ki tud több bolhát találni az állatok bundájában. Most Kantonban egész komoly bolházó versenyt rendeztek, amelynek győztese egy Lu-Csun nevű kuli volt. Ez a kuli, úgy látszik, éveken át trenirozhatott, mert hat óra alatt nem kevesebb, mint 13.400 bolhát fogott és küldött el az árnyékvilágból. A jelenlevők szerint Lu-Csun bravurozus ügyességgel dolgozott és egész sereg bolhát ugrás közben fogott el. A bolhák réme, mint az ujságírók, akik győzelme alkalmából meginterjúvolták, megállapítják, hogy teljesen műveletlen ember. Azt sem tudja, hogy világháború volt és nem tudta megnevezni egyetlen európai nemzet nevét sem.

Számtalan esetben egy-egy pohár természetes **HERKULES keserűvíz** nagyobb betegségeknek vette elejét és ezért egy háztartásban sem nélkülözhető. Kapható mindenütt.

— Műszerész-, autó- és villamosszerelő-mesterek figyelmébe! A debreceni ipartestület műszerész, autó és villamosszerelő szakosztálya a hó 4-én, szerdán este félhat órakor az ipartestület kistanácsstermében szakosztályi ülést tart. Miután a tárgysorozaton minden tagot, de különösen a hó és sárcipő javítással foglalkozó iparosokat érdeklő ügyek szerepelnek, különösen ez utóbbi tagok feltétlen és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

— Szemébe fúródott egy vasszilánk egy debreceni munkásnak. Kedden délelőtt Bors Kálmán 28 éves géplakatos Tekei ucca 19. szám alatti lakosnak munkaközben a Vas-és Rézbutorgyárban szemébe fúródott egy vasszilánk. A mentők részesítették első segélyben és kiszállították az egyetemi klinikára. A rendőrség megindította a kutatása annak megállapítására, hogy kit terhel gondatlan-ságért a felelősség.

— Láttá-e már magát filmen? A merev fénykép helyett készítsen családjáról életvidám filmet, melyet otthon bármikor levetíthet. Vegyen Pathé Baby felvétel és vetítógépet a tisztántul vezérképviseletnél: Berzéki fotobor-zónél, Piac ucca 38. Díjtalan bemutatás egész nap.

— Tejkereskedők figyelmébe. A kereskedelmi és iparkamara közli a következőket: A kereskedelmi miniszter 1929. évi 6113—XVI. sz. rendelete 4. szakaszában nyert felhatalmazása alapján a m. kir. közp. mértékügy intézet az ez évi szeptember hó 4-én kelt 4967—1928. számú utasításával a közforgalomban használt uszós tejmérő készülékek kötelező hitelesítését redelte el. A megállapított modellektől eltérőleg s eddig használatban lévő tejmérő készülékekre az átmeneti hitelesítést engedélyezte. Az átmeneti hitelesítés határideje 1930 április hó 1. E határidő után ezek a régi típusú és jelenleg használatban lévő uszós tejmérő készülékek nem fogadhatók el hitelesítésre s azok a közforgalomban 1930 április hó 1. után nem használhatók, miért is saját jól felfogott érdekében felhívom mindazon feleket, akiknek ily uszós tejmérő készülékük van, hogy azokat mielőbb, de legkésőbb 1930 évi április 1-ig hitelesítés céljából a debreceni m. kir. mértékhatóság hivatallá, Tekei ucca 79. sz. mutassák be hitelesítésre, mert a határidő elteltével ezen készülékek használata az 1907. évi V. t.-c. 16. szakasza értelmében kizárólag képez.

— Elveszett a Nemzetőr uccán egy kézi-bőrönd. P. L. debreceni fiatalember a Nemzetőr uccán kis kézi-bőröndjét elvesztette, amelyben okmányai voltak. A bőröndöt egy fekete félkabátos fiatalember találta meg. Az elvesztő ezúton is kéri a megtalálót, hogy a bőröndöt, amelynek tartalma reá nézve úgy is értéktelen, szolgáltatassa be a rendőrségen, ahol jutalomban részesül, amennyiben nem szolgáltatja be, úgy a büntvádi eljárás meg fog indulni ellene.

— A Debreceni Függelven Ujság riport-felvételei megtekinthetők a „Frici” kalap-szalgon kirakataiban.

— Száz mázsa nemlétező buza eladásáért két hónapi fogház. A debreceni törvényszéken kedden délelőtt tárgyalták a csalással vádolt Kovács Antalné hajduböszörményi asszony bünygyét, aki az ügyesség vádirata szerint ez év nyarán Engel Bertalan kereskedőnek eladott 100 mázsa nemlétező búzát és felvette az előleget. A bíróság az asszonyt csalásért két hónapi fogházra ítélte.

— Értesítjük az összes borbély- és fodrász-munkásokat, hogy a hó 6-án, azaz péntek este 8 órakor alakuló közgyűlést tartunk. Ezért is kérjük szaktársaink pontos megjelenését annál is inkább, mivel mindenkinek saját érdekéről lesz szó. A vezetőség.

— Minden megrendelő karácsonyi kedvezményben részesül Varga fényképésznél, Piac ucca 7.

— A Nyugat december 1-i száma (Móricz Zsigmond és Babits Mihály szerkesztésében) megjelent. A szám műmellékleten közli Osvát Ernőnek és a Nyugat Osvát-plakettjének fényképét. A folyóirat elhalt nagy szerkesztőjéről szóló névtelen cikk után Móricz Zsigmond „Uj magyar optimizmus” címen is a Nyugat jövőendő feladatairól és programjáról. Babits Mihály, Bányai Kornél és Illyés Gyula versei, Móricz Zsigmond és Bibó Lajos novellái, Hevesi Sándor cikke („Shakespeare, Magyarország londoni nagykövete”), Földi Mihálynak Prohászka Ottokár naplójáról, Nagy Endrének Ady pártállásáról szóló cikke, Marczali Henrik visszaemlékezései, Saljapin önéletrajzának gyermekéveivel foglalkozó fejezete a szám kiemelkedő közleményei. A rovatokban Németh László a kritika feladatáról is esszayt, Elek Artur a nürnbergi Madonnáról is, Ferenczy Valér grafikai tanulmányjáról számol be. — Kritikai cikkeket, irodalmi, színházi és képzőművészeti eseményekről Schöpflin Aladár, Kárpáti Aurél, Farkas Zoltán, Török Sophie, Németh László, Sárközi György tollából találunk. A kettős szám ára 2 pengő, negyedévi előfizetés 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Ilka u. 31. Telefon: J. 371-46.

— Rádió, kerékpár, varrógép, gramofon alkatrészek, zománcos, javítás jutányosan Horváth Testvéreknél, Csapó ucca 88. Telefon 16-51.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MUSOR:

SZERDA délután: **A vén gazember.** Kezdet 3 órakor. Ifjúsági előadás.
SZERDA: **Drótostót, C) bérlet.**
CSÜTÖRTÖK délután 3 órakor: **A vén gazember.** Zóna előadás.
CSÜTÖRTÖK este: **Drótostót, D) bérlet.**
PÉNTEK: **Szöklök az asszony.** Mérsékelt felemelt helyárak.
SZOMBAT: **Szöklök az asszony.** Mérsékelt felemelt helyárak.

Drótostót

Naivtásában is kedves librettója s a színes, invenciózus, mesterségbeli tudástól csillogó Lehár muzsika teszik művészarababbá a Drótostót a magyar színpadon. Ha ma be is teljesedett rajta a régi, szép klasszikus operetek sorsa, — hogy kisszámú közönség mulat jól előadásán, — nemcsak a maga kvalitásával képvisel színvonalat a debreceni színpadon, hanem néhány remek szerepében alkalmas ad az új színészemzedéknek a régi, tradíciós figurák felelevenítésére. Faludi Kál-

mán, aki a legjobb szerepben, — a Pfeifferkornban, — mutatkozott be, nem tartozik ugyan ehhez az új generációhoz, de épen ezért a régi színeket annál jobban ismeri. Bő humorral, egyéni izzattal adott Pfeifferkornja kitünőt. Ferenczy Marian friss, zamatos Zsuzskája, Erkel Gaby énekben és játékban jó Micije. Szücs László szép tenorjával sok tapsot kapott Janója, Sugár Gyula Milosa, aki kellemes baritonjával s jó figurájával egyformán sikert aratott — egyformán erősségei az előadásnak.

Misoga László a politizáló bádogos alakját fogta meg jó szemmel s izesítette egyéni komikumával. Jók voltak Barna Anci, Fáskerthy Mária, Takács Oszkár, Virágháthy, Sugár Misi, Erdődy Kálmán. Külön nagy sikere volt az első felvonás néhány jelenetében Sándor Zsuzskának, aki friss, gyermeki kedvességgel, kedves kis hangjával a kis tót menyasszony szerepében mutatkozott be és Sugár Lacinak, aki bátran, hanggal is, játékkal is szépen bírva a kis Janót adta. A rendezésben Remete Géza jól alkalmazta a tradíciókat, Szathmáry Endre karnagy pedig zenekarával meleg, színes Lehar muzsikát adott. (L. I.)

MOZI

Víg-színház

Szerdától vasárnapig. December 4-től 8-ig. Alexander Dumas „Varázsló” című világhírű regénye nyomán készült: **A FEHÉR ÖRDÖG** (A Lirálnő nyakéke.)
Cagliostro gróf, a világhírű kalandornak élete 12 felvonásban.
Szereposztás: Cagliostro gróf: *Hans Stüve*, Lorenza: *René Heribel*. Rohan herceg: *Alfred Abel*, Jeanne de la Motte: *Merséry Lia*. Kisérő: *Fix és Fox a tébolydában*, bohózat.

Apolló

Szerda, csütörtök. December 4. és 5. *Két attrakció!* Egy előadásban!
BEDUINOK GYÖNGYE
Keleti szerelmi történet 10 felvonásban.
Főszereplők: *Donatello Neri és Marcello Spada*
Megalózi:
AUTÓPÁRBAJ
Amerikai korrajz 6 felvonásban.
Főszereplők: *Sue Carol és Richard Walling*.
Előadások kezdete: Hétköznap 6 és 8, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.
Péntektől *Apollóban*: A legújabb Harry Piel világhírhírű attrakció: *A mesterdetektív* (Marseille Réme) egy szenzációs kaland. Jön december hó 11-től a Víg-színház mozgóban Tolsztoj Leó világhírű regénye, az *Élő holttest*. Pedja sze-

Egy világcsavargó naplójából.

Irta: Faludi Kálmán.

Radzsa akbar Mahmed.

Az oltár elé puha szőnyegeket terítettek, a szőnyegre egy virággal díszített szijostort fektettek és ott, ahol jöttek, nesztelenül el is tüntek.

Egy gongütésre bevonultak a zenészek; dobokkal, szörgökökkel, sipokkal és más hasonló fülrepező szerzőkkel és az oltárral szemközt, a lépcsők alján, félkörben foglaltak helyet.

Kisvártatva jöttek a papok, előbbi fehér kaftánokban, de most mindegyiknek kámszaserű vörös gallér lógott le a hátán. Szintén félkörben állottak fel a zenészek elé.

Megjelent Jusuff is, ugyancsak előbbi diszruhájában, de a vörös kámsza neki is ott volt a nyakán.

Mi jól láthattuk felülről, de ő nem vehetett észre, mert a kupola peremét tartó széles oszlop jól eltakarta bennünket.

Megállt a papok előtt, majd az oltár felé fordulva, mélyen meghajolt.

Ebben a pillanatban a trónszéken megjelent a főpap, olyan titokzatos módon, mintha csak a láthatatlanságból tért volna vissza az élő valóságba.

A trónszék magasan állt, lépcső nem vezetett hozzá, háta mögött a puszta fal és mégis ott volt, ráncokba hulló, skarlátvörös, se'lyem kaftánjában.

A gyülekezet babonás tisztelettel nézte és az arcokra kiült a félelemmel vegyes csodálkozás.

Templomi csend uralkodott és nem moccant senki sem.

A főpap a trónszékre ült és jobbjával rámutatott az oltárra, melyből abban a pillanatban lángok csaptak fel. Lángok, amiknek színe folyton változott. Hol haragos vörös, majd lila, kékeszöld és narancssárga, — a szivárvány minden színében.

A gyülekezet pedig átszellemlülve suttopta: Dizza!... Dizza!... Dizza!...

A főpap intett Jusuffnak, Jusuff tovább adta az intést a papoknak és a papok a zenészeknek. Mert Dizza főpapja csak közvetve érintkezhet magával a néppel.

Láttuk ezt már a tüzesőnél is.

Joggal várhattam tehát, hogy itt bármi történjék is, abból legelőször Jusuff veszi ki a maga részét. Csak

azon csodálkoztam, hogy csupa olyan aktusokból áll az ünnep, aminek csak kellemetlen, fájdalmas és gyötrelmes oldalai vannak.

Már t. i. annak, akinek jó példával kell előljárni. Kell, hogy legyen egy olyan aktus is, ami ha nem is a nyilvánosság előtt folyik le ugyan, de mégis okoz valamelyes lelki, vagy testi gyönyörűséget az ugynevezett „előköstölónak”.

Feltevémem helyes volt, mert megszólaltak a dobok s azoknak tompa ütemére a drapériával bevont nyílásból tizenkét gyönyörű táncosnő lebegett be és a főpap felé fordított arccal, maguk alá huzott, keresztbe rakott lábakkal, leültek a szőnyeg közepére.

Megint csak egymásra néztünk mind a hárman. De nem szólunk semmit.

A kékszemű perzsa ismét mosolygott. De a mosolyában már nem volt gúny. Ez már a férfi mosolya volt; egy néma tetszésnyilvánítás, — olyan beszédes mosoly... En szinte hallani véltem, amint azt „mosolyogja”:
Kezd a dolog érdekes lenni...

Perzse, perzse... — bölintottam én is, — érdekes lesz. De aztán az oltárból kicsapódó lángokra tévedt a tekintetem. Megrökönyödve néztem Dizza isten veszte szüzeire.

Csak nem fogják ezeket is meglocsolni?...

De azokon nem látszott semmi félelem. Arcukon csábos mosoly ült és a közben felharsanó, majd egyszerre monotonná vált zenére csábos táncba kezdtek, melynek ritmikus mozgásából csak a felsőtest és a csipők vették ki a tánc oroszlánrészét, míg a lábak csak nagy-néhan topogták ki a melódia befejező taktusát.

A zene elhallgatott és a táncosnők leültek előbbi helyükre.

Nem volt időm jobban szemügyre venni őket, mert különös készülődés vonta magára figyelmemet. Széles pengéjű, egyenes kardot hoztak, mely markolat helyett gömbölyű vasrudban végződött.

Az oltár elejét takaró vörös takarót levették és a kardot rudjánál fogva az oltár közepén lévő lyukba csavarták, hogy az szilárdan állt, tüfinom hegyével egyenes irányban, mint egy nyárs, melyre fel akarnak szurni valamit.

Szaggatott, tompa dobolás hallatszott, mire a fehér ruhás papok leemelték a főpapot a trónszékről. Levették róla skarlátvörös selyem tallárját, a kaftánt, a felső, darabcsból szőtt ingét és a levetett ruhadarabokat felrakták az oltár szélére.

A főpapon ismét nem maradt más, mint a lágycékötője, amelyiket kosztümében már láttuk egyszer.

A gyülekezet felé fordult és bal melle alatt egy vörösre festett szívet mutatott a szent borzadállyal eltöltött hívőknek.

Majd a kard felé fordulva hátrált, egész a táncosnők csoportjáig. A dobok dübörgésébe belesikoltott a bördudához hasonló tömlővel nyomott kabír is, melyet csak kivételes alkalmakkor szoktak megszólaltatni s amelynek idegtépő, sivitó hangja a velőig hatott.

A táncosnők felugráltak s mintegy adott jelre egyszerre tépték le a felső testükről a csillogó selyem és fáttyol burkot, csak a bokáig érő bőrancu rifanadrág maradt rajtuk.

A szekta hivei visszafolyott lélegzettel várták a történéndőket.

Nem tudtuk még, hogy voltaképpen mi fog itt történni, de sejtettük, hogy valami rettenetes véres tragédia szentaniul leszünk. Emberi tragédiáé, mely már nem is vallási tradíció, nem is az istentagadás konok dacából kinőtt emberi fantázia fattyuhajtása; nem a könnyen hívő tömeg lelki fertőzésére kiesztelt borzalmas szemfényvesztés, hanem egy pár degenerált ember alárendelt lelki készségének utolsó lehelletig való kihasználása csupán, amit aztán egy kiélt, vén fakir, egy boszorkányosan ügyes keleti szemfényvesztő a saját perverzitásának a végsőig felfokozott kielégítésére kultivál.

Nem is tudtam hirtelen nevet adni a bennem felgyülemlett érzéseknek.

Inkább „megérzés” volt az, mint „megértés”... Szinte lélek nélkül vártam tehát, hogy mi fog történni.

A kabirduda egyre jobban sikoltott. A dobok és tamtamok is fokozottabb erővel szóláltak s a táncosnők fergeteg módjára keringtek körül a mozdulatlan főpapot, aki merev, hipnotizáló szemekkel egyre csak a tömeget nézte.

Amikor az oltár felé fordult, szembe a kard hegyével, a zene és ezzel a tánc is hirtelen megváltozott. A dobokat vörös kendővel takarták le s most úgy szólalt, mint a koporsóra hulló göröngyök. A sipduda elnyújtott, keserves melódiába fogott és a táncosnők lassu, vonagló hajlongással gyűrűzték körül a lehunyt szemű főpapot, úgy, hogy mindegyik felsőteste a mozdulatlan férfi meztelen hátát surolta.

(Folytatása következik.)

repében: Pudovkin, a legnagyobb élő orosz színművész.

Meteor

Szerdán; Jótékony célú előadás a szegény gyermekek karácsonyára! Bemutató a kerületi köznevelési bizottság által...

SPORT

Birkózóverseny. Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel rendezti a DMTE idej első helyi meghívásos versenyt...

Kárpáti (Kellner) küzdelme a döntő menetben Bedével (Testvériség) az 1929. évi Magyar Birkózó Bajnokságon.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde

A tengerentúli gabonapiacra tegnap általában mérsékelt árváltozások voltak és ennek következtében az európai gabonapiacokon is meglehetősen nyugodt volt a forgalom...

igen nyugodt, túlnyomórészt csak technikai műveletekből áll a forgalom, úgy, hogy ilyen körülmények között a határidőpiacon sem igen keletkeznek mostanában nagyobb eltérések a jegyzéseknél.

Határidőjegy: Buza: Március 24.06, 08, 10, 05, 13, 06, 05, 06, 11, zárlat 24.10-11, május 24.37, 85, 92, 85, 87, 90, zárlat 24.89-90. Rozs: Március 17.44, 38, 40, 38, 32, 34, 37, zárlat 17.35-36. Tengeri: Május 16.08, 10, 08, 07, 05, 14, 15, 18, zárlat 16.17-18. Tranzit tengeri: 15.57, 55, 58, 60, zárlat 15.58-60.

Valutárfolyamok

Angol font 27.75-27.90, Belga frank 79.60-80.00, Cseh korona 16.85-16.95, Dán korona 152.70-153.30, Dinár 10-10.08, Dollár 568.20-570.20, Francia frank 22.45-22.75, Hollandi forint 229.85-230.85, Lengyel zloty 63.50-64.10, Lei 3.375-3.415, Leva 4.10-4.15, Lira 29.65-29.95, Német márká 136.35-136.95, Norvég korona 152.65-153.25, Osztrák schilling 80.10-80.50, Spanyol pezeta 78.40-79.40, Svájci frank 110.80-111.30, Svéd korona 153.30-153.90.

Üzleteladás.

Grünfeld Jónás és Társa, Friedmann Armin Hajduböszörményi férfiszabó ingóságai és pedig:

- 2.500.- P becsértékű árukészlet, 100.- P becsértékű kinnlevőség és 100.- P becsértékű üzleti berendezés a Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara (Werböczy u. 2.) 7. sz. termében 1929 december 6-án, pénteken délelőtt 11 órakor az Országos Hitelvédő Egylet Kerületi Szerve kiküldöttje közbejöttével eladásra kerülnek.

Patkányt, egeret, poloskát, sváhbogarat azonnal kiírthat biztos hatású speciális irtószerrel. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható STERN festéküzletében Piac ucca 10. szám - Bikával szemben.

100 KOKSZ hazai cca 7000 kcal/kg, 100 PÉCSI TOJÁSSZÉN 7000 kcal/kg P 6 80. Kapható Miklós ucca 13. szám, Polláknál. Telefon 441.

Kétüléses csukott autó potomáron eladó. Telefon 13-75.

ARVERÉSI HIRDETÉS. A Debreceni Pénzváltó Bank és Zálogkölcson RT-nál elhelyezett azon tárgyak, melyek kiváltási határideje 1929 szeptember 30-ig lejárt s elrendezve, vagy kiváltva nem lesznek, e hó 18-án délután 3 órakor az intézet hivatalos helyiségében (Hunyadi u. 14.) az iparhatóság közbenjöttével elárvereztetnek. Igazgatóság.

BELVÁROSI ILLATSZERTÁR CSAPÓ UCCA 33-35. Ipariskola épület. Dus választék illatszert, pipere és háztartási cikkekben.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY. 1929. évi december hó 4-ik napján délután fél 6 órakor Debrecenben, Attila tér 2. szám alatt bíróság lefoglalt és 1395.60 pengőre becsült bolti berendezések és bolti árucikkekből álló ingóságok nyilvános bírói árverésen készpénzfizetés mellett a legtovább ígérőnek, szükség esetén a becsáron alul is eladatnak. Lőrincz Endre bír. végrehajtó.

Prima száraz, bükk és tölgy TŰZIFA hasábosan POROSZ KÖSZÉN, bánya kokszt telepen vagy HAZA SZÁLLITVA LEGOLCSÓBB a DEBRECENI FAIPAR és FAFORGALMI Részvénytársaságnál Vágott fát leplombált zártkocsikban szállunk. TELEFON 156. ÉS 613. SZ. SALÉTRUM UCCA 5. SZ.

Leszállított árban fest női és férfiruhat minden színben minden színben WACHA Simonffy u. 55.

Rendkívül olcsón csillárt csak a FÖLDVÁRI CSILLÁRGYAR-ban vásárolhat Széchenyi u. 55. Nikkelez, ezüstöz, minden színre galvanizál.

Kardos László Debrecen Kossuth u. 9 vászon, fehérnemű és kelengye szaküzlet. Alapítási év 1831. KIVÁLÓ ANYAGOK! HATÁROZOTT ÁRAK!

Alpakka evőeszközök Vadász és flóbertfegyverek Chinaezüst disztárgyak Aluminium virágvázák Korcsolyák Zománcdények Kályhák Tóth Gyula vasnagykereskedőnél Debrecen, Piac ucca. Telefon 29.

Özv. Ékli Józsefné „DANKÓ” temetkezési vállalata Debrecen, Kossuth ucca 3. Üzletvezető: DR RATKÓCZI JÁNOS. Telefon: Nappal: 3-22. Ejjel: 66. sz. Elfogad temetési megbízásokat és exhumálásokat helyben és vidéken. Holttest szállításokat saját autójával leg gondosabban eszközöl, melyen a hozzátartozók is utazhatnak. Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek. Lakás és telep: Domb ucca 16. sz.

Hócipót, sárcipőt tökéletesen javít Orbán gumiüzeme Piac ucca 9. szám. Kapu alatt.

WEINSTOCK HENRIK BUTORÜZLETÉBEN elsőrendű ebédlők és hálók nagyon olcsón kaphatók.

Mielőtt vásárlást vásárol, nézze meg Bészler vasáru üzletét Széchenyi u. 2.

Értesítés!

- Valódi Goldberger „Parisette” sima és minitás Bemberg selyem Crepe de schine Opál batisz siffon Grenadin Pické barchet Tennisz flanell Cordbársony Ágynemű damaszt Vászón saten Török voál és karton Nanszung Köper színes és fekete cloth Kék és nyers molinó Ruhavászón Zefir Kanavász Inlet Papanlepedő Törülköző Csipke 400 és 1000 yardos cérna Swetter Pullower Keztyű Triko Harisnya Reformnadrág Divat és munkás ing és alsónadrág Gyermekek és női karton- és clothkötők

legolcsóbban kizárólag:

Guttmann vászonlerakataiban SZÉCHENYI UCCA 19 SIMONFFY UCCA 20

